

Glasnik MIRA

Godište III. • Broj 3 • Međugorje • Ožujak 2008. • Cijena 2,5 KM / 10 kn

**SVIMA SRETNO
USKRSNO SVITANJE!**

Draga djeco!

*U ovom milosnom vremenu iznova vas pozivam na molitvu i odricanje.
Neka vaš dan bude isprepletен malim žarkim molitvama za sve one koji nisu
upoznali Božju ljubav.
Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.
(25. veljače 2008.)*

**ŽUPLJANIMA, HODOČASNICIMA I
PRIJATELJIMA DILJEM DOMOVINE I
SVIJETA SRETAN USKRS!**

FRATRI I ČASNE SESTRE NA SLUŽBI U ŽUPI MEĐUGORJE

GLASNIK MIRA**Utemeljitelj i nakladnik:**

Informativni centar "Mir" Međugorje

Glavni urednik: Krešimir Šego**Lektor i korektor:** Dragan Naletilić**Adresa:**

Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 650 200; 653 325
Faks: 00 387 36 651 300
Služba pretplate: 00 387 36 653 342
E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr
Internet: www.medjugorje.hr

Grafičko oblikovanje:

Marin Musa // SHIFT KREATIVNA AGENCIJA

Tisk: Fram-Ziral, Mostar**Uplata pretplate:** Informativni centar Mir Međugorje d.o.o., „Glasnik mira“**Iz BiH u KM:**

Unicredit Bank
Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352

Iz svih stranih zemalja:

Unicredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22
IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Iz RH u HRK:

Societe generale - Splitska banka d.d.,
Nalog 14
Broj računa: 2330003-5100201682

Iz RH u EUR:

Societe generale - Splitska banka d.d.
Nalog 14, SWIFT: SOGE HR 22
IBAN: HR 17 2330 0035 1002 0168 2

Iz BiH i RH preplatu se može uplatiti i poštanskom uplatnicom.**Cijena pojedinog primjerka:**

2,5 KM/10 kn

Godišnja pretplata (12 brojeva)

BiH: 30 KM; Republika Hrvatska: 120 kn;

Zemlje EU: 30 eura; Švicarska: 50 sfr; SAD: 40 US\$

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjetе, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86 /06 od 12. siječnja 2006.

Dekret pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, izdavač izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se izdavač potpuno podvrgava. Riječi poput «ukazanja, čudes, poruke» i slične imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Dragi prijatelji i čitatelji!

Svima su nam negdje u podsvijesti dvojica učenika na putu u Emaus. Na samo uskrsno jutro zaputili se u Emaus, tužni, žalosni, zahvaćeni svojim tjeskobama, razočaranjima, iznevjerenim nadama. *A mi smo se nadali* stalni je refren u slaganju misli nakon tragedije Velikoga petka. Nadanja su se razbila kao kristalna čaša, sav se ulog u Isusa pokazao promašenim, procockali su godine svoga života, ugrozili sebe i svoj osobni identitet. Na kraju će ispasti svakomu ruglo. Mislili su, sve će ići drugim putem, kadli ono - uhidba, križ, smrt, pokop ...

U svemu je najzanimljivije što dvojica govore neznancu. Iz razgovora dade se zaključiti kako je njima sve poznato. O Isusovu životu, smrti, pa čak i uskrsnuću. Govore kako je bio velik prorok, kako je smaknut, položen u grob, čuli su prema svjedočanstvu nekih žena da nije ostao u grobu, znaju i za anđele na grobu koji su navijestili Isusovo uskrsnuće. Raspolažu svim potrebnim znanjem, ali ne vjeruju. Ponašaju se kao promatrači, pobiru priče s

ulice, raspravljaju o svemu, i sve ih to čini još tužnjima.

A Isus je s njima. Prati ih na putu, govorci o Mesiji na način da bi im se konačno morale otvoriti oči. Nu, ni on im sam ne može pomoći. Jest, u njima gori srce, ali nema mogućnosti prepoznavanja. Što još treba? Spustiti se iz glave u srce, srce se mora otvoriti, u srcu mora zasjati svjetlost Uskrsloga. Informacije ne dovode do vjere, znanje ne spašava. Tek otvorenost srca kad se u ljubavi lomi kruh života.

To je zbiljnost Međugorja, svakidašnje iskustvo ovoga mjesta. Svjedoci smo upravo uskrsavanja iz groba prošlosti i grijeha, svjedoci smo da je nekada potrebna samo jedna riječ pa da se čovjek digne sa životnoga dna. Svjedoci smo ovdje kako se u zajedničkom svakidašnjem lomljenju kruha s Uskrslim otvaraju oči srca i duše te ljudi hrle natrag, doma, kao svjedoci osobnoga uskrsavanja od mrtvih.

S tom željom svima sretno uskrsno svitanje, u životima i srcima,

Vaš Glasnik mira

U OVOME BROJU PROČITAJTE: Fotografiju na naslovnicu snimio
Mate T. Vasilj**I ISUS SE ZAPUTI
S NJIMA**

fra Tomislav Pervan

**KROZ
ZATVORENA
VRATA**

s. Dominika Anić

**MOLITVOM I
ODRICANJEM
PREMA
SVETOSTI**Poruka za sadašnjiji
trenutak**LJUBIMO
GOSPU, ONA NAS
UISTINU VOLI**kardinal
Ersilio Tonini**NA DUHOVNOJ
GOZBI U
MEĐUGORJU**mons. Eduard
Peričić**MILOSNI BOŽJI
IZVOR -
SV. MARGARITA
ALACOQUE**

fra Karlo Lovrić

I ISUS SE ZAPUTI S NJIMA

fra Tomislav Pervan

Upravo toga istoga dana dvojica od njegovih učenika išla su u selo imenom Emaus, udaljeno od Jeruzalema otprilike šezdeset stadija (11 km).

Razgovarali su među sobom o svim tim događajima. I dok su razgovarali i pretresali, približi im se sam Isus te se zaputi s njima... (Lk 24)

Nepojmljivo uprizorenje

Onoga dana - prvoga u tjednu, nakon subote kad su žene koje su dopratile Isusa iz Galileje, prema propisu Zakona (usp. Lk 23,56) odmarale, a potom se toga jutra zaputile rano na Isusov grob i doživjele čudo uskrsnuća.

Toga istoga dana, dvojica se od učenika zaputila iz Grada na zapad, u Emaus. Subotom to Zakon nije dopuštao, trebalo se odmoriti i ohladiti glavu nakon svega što se na njihove glave sručilo onoga zlokobnog četvrtka i petka, od trenutka kad se pojavila svjetina i sav klatež predvođen Judom-izdajnikom (usp. Lk 22,47) te nasilno uhitila njihova Učitelja, za mraka, jer su se obdan plasili naroda. Potom su ga u sve upućeni pismoznanci i svećenička kasta osudili, Petar pak u predvorju palače sramno zatajio. Domalo je bolno shvatio komu je toga časa pijetao zapjevalo! Nisu ih napuštali prizori kad su njihova Učitelja i Gospodina čuvari reda i poretki tukli, ismijavali, pljuvali:

Njega koji nikomu nije nikada nikakva zla želio ni nanio, koji je u susretu sa svakim čovjekom imao samo čudesne riječi, a bogotražiteljima i odanima dao osjetiti blagost, dobrotu, milosrđe i ljubav. Vrtele su im se u glavi slike kako se njihov Učitelj koji sat prije tih zloslutnih događaja duboko do zemlje sagnuo i oprao noge učenicima, što bijaše robovska obveza, što pak ne može nikakva pa ni najbolje uvježbana liturgija dočarati, a nakon toga čina slavio nezaboravnu večeru - odlučni spomenčin spasenja i otkupljenja. S te većere nije htio isključiti ni svoga izdajicu, nego mu je ponudio zalogaj - kao prvomu - dopustivši mu da ga u zlosretnom trenutku u vrtu poljubi.

Neizbrisive slike

Trebala su ova dvojica najprije mira nakon svega toga što se dogodilo, svega protuslovna, neshvatljiva, nepojmljiva, potresna - nakon svega kad je njihov Učitelj bio doslovce razvlačen od Poncija do Pilata,

optuživan kao buntovnik, ispitivan iz mрžnje, zavisti i osvete. Najprije Veliko vijeće - vjersko sudište, zatim Pilat - zastupnik tobož neovisne svjetske moći i Herod - ona neiskorjenjiva vrst priputa koja svakome služi samo da bi njima dobro bilo, prema nadređenima dodvorice, prema podložnima nesmiljeno okrutni.

Pred očima im je nepojmljivi prizor kada taj Pilat nema alternative ni izbora, kad sebi drukčije nije mogao pomoći, a da se ne proda niti izda. Sam se spetljao u kućine i zapao u slijepu ulicu misleći da će sramotnim Isusovim bičevanjem umilostiviti svjetinu. Ništa nije pomoglo nego je uslijedila oportunistička smrtna presuda nad onim koji je u ljubavi, jasnoći i brizi za bitno u čovjeku mnogima prodro do srca, mnogima bio trn u oku i žalac u savjesti, koji nikada ni jednoga čovjeka nije otpisao niti isključio iz svoga zajedništva i prijateljstva, nikada nikoga nije izopćio, nije prijetio prstom, nego je prelijevalo iz sebe milosrđe, strpljivost, naklonost, praštanje. Kakva samo bezočna ljudska mjerila!

Razgovor kao izlaz iz nutarnjeg mraka

I nakon svega - zajedno su pretresali sve što se dogodilo tih dana (usp. Lk 24,14). Za osjetljiva čovjeka to što se zabilje jest doslovce neprobavljivo. Tko bi to mogao sve protutati i probaviti? Oni još imaju kad razgovarati! To je od svega najvažnije. Opasno je ne razgovarati. U nerazgovoru, kad se ne traži ni s kim razgovor, čovjek postaje bolestan, nepovjerljiv, ogorčen, strašljiv, potom nemilosrdan, okrutan, beskompromisan. Treba tražiti društvo, ići k drugima i s drugima. Inače se stvaraju ideologije, sistemi, inkvizicije, nepopustljivosti. "Raz-

govarali su o svemu ..." Sve je u njima tragaš za odgovorom, za nadanjima, sva su se njihova razočaranja u tom trenutku slila u nemoćni dvo-govor.

Itjeli su iz svojih tamnica, trebalo je ponovno čvrsto tlo pod nogama. Pa nije moguće da je sve uzalud, mislili su u sebi. Ljudi, pa je li moguće da se može tako postupiti s čovjekom kako oni postupiše s Isusom? Je li moguće da se naš Učitelj tako grdn prevario? Pa što je učinio da bi zavrijedilo smrtnu kaznu? Doslovce ništa! Pa možda on tu smrt i nije htio, ali zašto je onda nama dasku nasapunao, poveo nas za sobom, u jedno veliko ništa, u prazninu? Pa nitko nas više ne će ozbiljno shvaćati ni uzimati! Godinama smo bili u njegovu društvu, napustili obitelji i imanje, slijedili njega. I što sada, nakon svega? Obješen, ubijen, mrtav! I svemu kraj! A mi smo se nadali kako će on obnoviti sveukupni društveni ustroj, sustav, našu vjeru, zakonodavstvo, osloboditi nas od jarma i okova tisuća propisa, zapovijedi i zabrana, podariti nam novi dašak čovječnosti! I sve se rasplinulo kao san neslavno odsanjan!

A mi smo se nadali ...

Emaus: Dvojica su učenika nakon svih tih događaja na putu u Emaus - vjerojatno u svoj zavičaj, mjesto u kome su živjeli prije nego su se otisnuli za Isusom. Natrag onamo gdje godinama bijaše zavičaj, dom. I nije to slučajno. Napose ne u Lukinu pripovijedanju! Imamo često iskustvo toga 'natrag', povratka na ishodište (kao rasipni sin). Još jednom onamo odakle se zaputih. Redovito su to vremena i trenutci obrata koje ljudi slijede. Još jednom pojasniti, još jednom pokušati sve shvatiti ili se jednom zauvijek oprostiti sa svime, bila to nadanja, stare slike, očekivanja, maštanja, identifikacije, veze. Tim su se putem sada i oni zaputili.

Međutim, nisu u svojoj samoći. Na putu su zajedno. Nisu se prepustili depresiji, nego razmjenjuju misli. U pokretu su, na putu. Njima treba riječ, kazana, slušana. I sve što se na putu govori i što se ima čuti - sve su to osobna iskustva. Duboka, odlučna, potresna iskustva koja čovjek može podijeliti samo s nekim tko na isti način poznaje i dijeli ista iskustva.

Davno smo i mi položili svoje temelje. Davno je temelj Uskrsa položen u našim životima. Svakodnevna su iskušenja udaljiti se od njega, zaputiti se daleko s mjesta događaja - u svoj Emaus. Svatko ima kušnju otklona, svaki naraštaj, svaka osoba.

Pretakanje i preoblikovanje misli i srca

I posred takva egzistencijalnog razgovora osjetili su kako nisu sami. Netko im se najednom pridružio, s njima se zaputio. Suputnik, pratitelj. Nešto ih ponovo povezuje, netko im ulijeva neku posve nevidljivu energiju. Sve je u početku nejasno, nekakva inicijalna slutnja, postupno

im se svlanjuje, kao da je netko izronio iz magle i sumraka. 'Bijaše im uskraćeno prepoznati ga!' veli evanđelist (24,15). Obojica na putu, sa svojim iskustvima i riječima, sa svojim žalopojkama i otužnim pričama.

I taj neznanac, pratitelj ostaje - i produbljuje njihov razgovor, preusmjeruje

On je sam položio temelje, i treba ih samo otkapati, otkrivati. U međusobnom dvogовору. Ovdje u Međugorju, u Bijakovićima, na Križevcu, na mjestu prvih ukazanja. Iznova se vraćati i dopustiti Njemu da nam otkriva Pisma i smisao svih ovih događaja. Pa će nakon toga uslijediti svečano slavlje - Uskrs u nama.

njihove kolosijeke, unosi novinu u njihove misli, crvenu nit koja bi trebala unijeti svjetlo u tamu, upravo u trenutku kad sve govori protiv toga: Želi im poručiti, u svemu tome ima neki dublji Božji smisao. Otvara im oči za Božji plan, otkriva im smisao Pisma. I iznenada se sami prisjećaju vatre i oduševljenja s početka, njegovih riječi koje su im se utisnule poput užarena čelika u srcu. Srce im je gorjelo. A kad je sjeo za stol te prelomio kruh, spoznaju napokon s neprevarljivom sigurnošću Tko je to s njima išao, Tko im se na putu pridružio: Pa to je Isus - Onaj s kojim je njihov život započeo te kojim je cijeli život obilježen.

Davno smo i mi položili svoje temelje. Davno je temelj Uskrsa položen u našim životima. Svakodnevna su iskušenja udaljiti se od njega, zaputiti se daleko s mesta događaja - u svoj Emaus. Svatko ima kušnju otklona, svaki naraštaj, svaka osoba. Uvijek napast, i u Crkvi i kod pojedinaca, udaljiti se od Isusa. Komu otići, u kome smjeru? Natrag, k izvoru, na početak. Gdje je i kad je sve počelo. Čudesno, neobično, tajanstveno. I vratiti se mjerodavnim iskustvima, izvorima koji još uvek daju svježu vodu. On je sam položio temelje, i treba ih samo otkapati, otkrivi. U međusobnom dvogовору. Ovdje u Međugorju, u Bijakovićima, na Križevcu, na mjestu prvih ukazanja. Iznova se vraćati i dopustiti Njemu da nam otkriva Pisma i smisao svih ovih događaja. Pa će nakon toga uslijediti svečano slavlje - Uskrs u nama.

MOLITVOM I ODRICANJEM PREMA SVETOSTI

Kroz svih skoro dvadeset sedam godina Gospinih ukazanja u Međugorju svakodnevno smo svjedoci kako se Gospa kao prava majka brine o nama, svojoj djeci. Svatko joj je važan i nikoga ne isključuje iz svoga plana: sve nas želi dovesti svome sinu Isusu Kristu.

Uposljednjoj poruci Gospa nas upozorava na ozbiljnost milosnoga korizmenog vremena u kojem se nalazimo. U ovoj korizmi Bog nam daje još jednu priliku za popravljanje i mijenjanje. Trebamo biti konkretni, jer molitva je susret živog i konkretnog čovjeka sa živim i konkretnim Bogom. Od nas se traži osobna promjena na svim područjima. Gospa nam daje i sredstva koja će nam pomoći u našoj borbi: *molitvu i odricanje*.

Molitva je susret s Bogom

Molitva je nezamjenjivo sredstvo napretka na svim poljima na putu svetosti. Svetost zahtijeva stalni napor. Svakom je moguće postati svetim jer svetost nije samo djelo čovjeka, nego je ponajprije Božji dar. «Ako želiš posjedovati Božje svjetlo - kaže blažena Andela iz Foligna - moli; ako si se već započeo penjati na putu savršenstva i želiš da ovo svjetlo u tebi raste - moli; ako tražиш vjeru - moli; ako želiš nadu - moli; ako hoćeš ljubav - moli; ako želiš siromaštvo - moli; ako želiš poslušnost, čistoću, poniznost, krotkost, jakost - moli; ako želiš bilo koju krepost - moli. Koliko si više napastovan, toliko budi ustrajniji u molitvi. Molitva ti doista daje svjetlost, oslobađa te od napasti, čini te čistim i ujedinjuje te s Bogom». Sv. Augustin kaže: «Ljubi i čini što hoćeš», tj. budeš li istinski i ispravno ljubio, činit ćeš sve u skladu s ljubavlju. A ljubav drugomu zla ne čini, veli Apostol. Istu takvu istinu možemo i mi izreći sličnim riječima: moli i radi što hoćeš, dakle, radit ćeš u skladu s onim što moliš.

Isus je naš pr(a)vi učitelj molitve. Kad ga učenici pitaju da ih nauči moliti, on ih uči moliti Oče naš. To je molitva koja ne smije biti samo izgovaranje ili ponavljanje riječi, nego istinsko obraćanje Ocu da dođe njegovo kraljevstvo. U Ocu imamo sve. Važno je samo osluškivati što nam Bog govori u molitvi, a sve drugo će nam se nadoda-

ti. Moliti i djelovati, za Isusa nisu bile dvi je različite ili suprotstavljene stvari; on je noću molio, a zatim danju ostvarivao ono što je shvatio kao Očevu volju, kako izvješćuje evanđelist Luka: «Onih dana Isus izide na goru da se pomoli. I provede noć moleći se Bogu. Kad se razdanilo, dozva k sebi učenike te između njih izabra dvanaestoricu, koje prozva apostolima» (Lk 6,12-13). Trebamo biti ustrajni u molitvi, ali i otvore-

ni Duhu Božjem koji će nam dati snagu da prepoznamo što je Božja volja za nas.

Uz Isusa, Gospa je naša prva učiteljica molitve. Neki se pitaju zašto Gospa često spominje molitvu i poziva nas da se molimo. To se pitaju uglavnom oni koji ne mole, koji od svega, pa i od molitve, žele napraviti senzaciju. To su oni koje još nije zahvatio duh evanđelja. Oni se još uvijek hrane svjetskim duhom. Gospa

Snimio Tvrtko Bojić

nas poziva na molitvu jer je i sama molila i poznaje važnost molitve bolje nego mi. Molila je u svim važnim trenutcima svoga života: prije utjelovljenja svoga Sina Isusa Krista, kod navještenja Kristova začeća Ona, sva puna milosti, na Božju ponudu s neba odgovara cijelim svojim bijčem: «Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi» (Lk 1,38). Molila je na dan Pedesetnice kad je rođena Crkva, Tijelo Kristovo, molila je stalno. Zato ona stoji pred nama kao primjer duboke vjere i molitve.

Kako nam svjedoče Djela apostolska, nakon Isusova uskrsnuća Marija je zajedno s apostolima u molitvi: «Svi oni bijahu jednodušno postojani u molitvi sa ženama, i Marijom, majkom Isusovom, i braćom njegovom» (Dj 1,14). Marija je među Isusovim učenicima kao majka, kao učiteljica molitve. Ona se brine za prvu Crkvu i nazočna je među braćom koja su sabrana u molitvi. Njezin primjer, koji proizlazi iz evan-

đelja kao i iz Djela apostolskih, trebao bi nam biti trajni poticaj za još veću pobožnost prema onoj koja nas voli i vodi k svojemu Sinu.

Odricanje iz ljubavi

Druge važno sredstvo rasta u duhovnom životu jest odricanje. I to odricanje ne radi odricanja, nego odricanje radi toga da se u nama otvore prostori u kojima Bog može djelovati. Gospa nas na to poziva i u poruci od 25. kolovoza 1991. godine kad kaže: "... Zato vas sve pozivam, draga djeco, da molite i postite još jače. Pozivam vas na odricanje za devet dana, tako da se s vama pomoći ostvari sve što ja želim ostvariti preko tajna koje sam započela u Fatimi. Zovem vas, draga djeco, da sada shvatite važnost moga dolaska i ozbiljnost stanja. Želim spasiti sve duše i prikazati ih Bogu. Zato molimo, da bi se ostvarilo u potpunosti sve što sam započela ..." Svako odricanje je znak duhovnog rasta i uvijek bi tre-

balо biti iz ljubavi, a ne iz obvezе. Treba se odreći najprije onoga što nam je na prvom mjestu, a nije Bog. Mogu to biti ljudi, slava, moć, novac, ljudski obziri, mi sami ili nešto drugo. Na prvo mjesto treba staviti Boga. U poruci od 25. veljače 1998. godine Gospe kaže: "... Na poseban način vas pozivam na odricanje u ovo vrijeme milosti. Dječice, razmišljajte i živite po svojim malim žrtvama Isusovu muku i smrt za svakog od vas. Samo ako se približite Isusu, shvatit ćete neizmjernu ljubav koju ima za svakog od vas. Molitvom i svojim odricanjem postat ćete otvoreniji daru vjere i ljubavi prema Crkvi i ljudima koji su oko vas. Ja vas ljubim i blagoslivljam ...". Odricanje nas uvijek upućuje na Boga, a onda i na ljude s kojima živimo i koje svaki dan susrećemo. Ako smo se odrekli nečega u ovoj korizmi: mesa, alkohola, cigareta, slatkiša i tako dalje, treba poći korak dalje. Novac koji nam je ostao trebali bismo podijeliti potrebni ma jer naše odricanje ne bi imalo smisla ako bi se radilo samo o tom da sebi ili drugima dokažemo kako možemo pobijediti sebe. Odricanje treba uvijek biti povezano s davanjem. Uvijek mora biti u službi drugoga. «Odricanje je nužno ako želimo postati ljudi prema Isusovoj zamisli; ali ono nije nešto negativno, naprotiv, pomaže nam da živimo kao ljudi s novim srcem, da živimo doista ljudski i sretan život. Budući da postoji konzumistička kultura koja nas želi spriječiti da živimo prema Stvoriteljevu nacrtu, trebamo imati hrabrosti i stvoriti otoke, oaze, a potom i velika područja katoličke kulture na kojima se živi Stvoriteljev nacrt» - istaknuo je papa Benedikt XVI. u obraćanju mladima na Trgu svetoga Petra, na Cvjetnicu 2006. Odricanje je uvijek povezano s obraćenjem srca i života i dovodi do duboke promjene u čovjeku. Možemo reći kako je obraćen čovjek ponovno rođen čovjek. To je potpuni zaokret, opredjeljenje za Boga, za vrijednote, za krjepost. Obraćenje je i promjena mentaliteta. To je poziv na napuštanje starog načina života i ulazak u novi, Božji svijet.

U ovom milosnom vremenu pozvani smo svaki dan rasti i to tako da svojim molitvama posredujemo za one koji još nisu upoznali Božju ljubav, a takvih je puno. Pozvani smo moliti za odbačene, usamljene, nesretne, pobačene, za duše u čistilištu, za sve one koji su potrebni molitve.

Neka nam u našem plemenitom nastajanju pomogne i blagoslovi nas Blažena Djevica Marija, Kraljica Mira.

NA DUHOVNOJ GOZBI U MEĐUGORJU

mons. Eduard Peričić

Već je u punom hodu i 27. godina otkako je najljepši Rajska Cvijet došao u Međugorje. Do 1981. gotovo posve nepoznato selo postalo je jedno od najpoznatijih mjesta na kugli zemaljskoj. U njemu se ukazuje Gospa. To znaju ne samo mještani, ne samo oni iz bliže okolice, ne samo iz Herceg Bosne i Hrvatske, ne samo oni iz susjednih zemalja Italije, Slovenije, Austrije... Poljacima je mnogo dalje, a tako su brojni. Francuzi, narod Gospe Lourdske, u Međugorju imaju svoj dan, i predaleki Korejci tu imaju svoj dan - Gospom obasjan, kojoj su oni postavili kip na Brdu ukazanja.

Dolazi joj urođenik iz Ognjene Zemlje - cijelo je pleme sakupljalo novac da mu plati put, a on će im, kad se vrati, govoriti gdje je bio. Dolaze indijanske poglavice iz Kanade; putuju preko četrdeset osam sati Polinezijci s Havaja, hodočaste Aboridžini iz Australije. Vrlo dobro znaju za Gospu i njezine poruke: *Molite, molite, molite* i stanovnici iz Tasmanije - ovih dana njih dvadeset i dvoje javljaju mi se imenom i prezimenom: Žele biti suradnici Kraljice Mira, na Gospin poticaj pola sata dnevno posvetiti Bogu u molitvi.

Na ovakvim mjestima raste čovjekova vjera

Što ih privlači? Što ih toliko oduševljava da se mnogi ponovno i ponovno vraćaju? Što to oni pripovijedaju kada se vrate svojim domovima da stalno novi i novi dolaze u međugorski krš, u crkvu koja sigurno nije najljepša na svijetu, na Brdo ukazanja koje se ničim ne razlikuje od susjednih hercegovačkih brežuljaka, na Križevac kojim dominira posve obični veliki betonski križ; zašto se okupljuju oko neobičnoga brončanog lika Uskrslog iza župne crkve, zašto toliki redovi pred ispovjedaonicama i pred svećenicima na slobodnom prostoru pokraj crkve u čekanju ispovijedi - a to mogu i bez čekanja obaviti i u svojim župama? Zašto su svi tako smireni, tako radosni?

Biskup Sebastian Thekethcheril iz Vijayapurama u Indiji posve je jasan: *Kažem da je ovo najdivnije mjesto zato što se ovdje*

ukazala Naša Gospa. Međugorje je poziv na produbljivanje duhovnosti - govori urednik vjerskog programa irske televizije RTE o.

Dermod McCarthy. *Našao sam čak i više od onog što sam pretpostavljaо - izjavljuje mons. Savino Bernardo M. Cazzaro Bello, nadbiskup u miru nadbiskupije Puerto Montt (Čile). Jedan od danas najpoznatijih svjetskih tenora, José Carreras, kaže: Želim se opet vratiti u Međugorje. Na ovakvim mjestima raste čovjekova vjera. U druženju s mnogim hodočašnicima pojedinac u tom mjestu doživljava način života koji je veoma jednostavan. Osjeća: kršćanstvo je životno i privlačno, napisao je kardinal Joachim Degenhardt. Za suvremenu španjolsku književnicu Mariju Valleja-Nágeyro Međugorje je veliko čudo Blažene Djevice Marije u našem vremenu. David Ianni, pijanist i skladatelj iz Luksemburga, svjedoči: Na Brdu ukazanja osjetio sam duboki mir. Tamo je čovjeku lako moliti. Neovisno o ukazanjima, Crkva je ovdje živa. Crkva je pura, na Misama se osjeća radost. Toliki ljudi ovdje žive svoju vjeru. Popularni naš kantautor Rafael Dropulić - Rafo izjavljuje: Zahvaljujući seminaru posta i molitve u Međugorju, meni je srce uspjelo omekšati.*

Snimio Božo Vukičević

I sve čahure su izišle kao leptiri iz srca i ja sam ih predao Bogu. I otada je moj život počeo ići nabolje.

I mogao bih tako nabrajati i nabrajati, citirati i citirati, a onda bi to bila sada već gotovo posve spremna za tisak knjiga *Cvijeće i plodovi Međugorja*.

Mnogi su, i za kratka boravka, osjetili dašak Neba

Da, cvijeće i plodovi. Cvijeće koje tako snažno privlači, plodovi koji su tako brojni. Plodovi duhovne gozbe koja nesmanjnim intenzitetom privlači milijune hodočasnika iz do sada zabilježenih 126 zemalja i naroda svijeta.

A na gozbu se redovito dolazi ne samo kao degustator, nego kao dragi gost koji uživa u svim njezinim ponudama. I sigurno je da bi gosti bili nezadovoljni kada bi smjeli od svih ponuda samo ponešto i pomalo kušati, tek degustirati i onda se razići svojim kućama. I sumnjam da bi bili zadovoljni samo takvim tretmanom. A ako bi i bili, ne bi bili istinski zadovoljeni. Jer goz-

ba nije tek za pogledati, za tek malo okusiti. Onaj koji samo malo kuša moći će tek posvjedočiti da misli da je doista sve u najboljem redu. I ništa više.

Onaj koji je na gozbi od početka do kraja - imat će posve drugčiji stav. Moći će prijavljati o mnogočemu viđenom i doživljenom.

Citajući i prevodeći čitav niz svjedočanstava za knjigu *Cvijeće i plodovi Međugorja* ustanovio sam da su plodovi zaista veliki i tako privlačni za one koji još nisu nešto takova iskusili, jer su oni koji o njima govore NAŠLI VREMENA DA SE DUŽE ZADRŽE U MEĐUGORJU. Ne, jedan dan, a često i manje od toga, nije dovoljno. To je samo degustacija. Duša biva tek površno zahvaćena i ostaje gladna. I ako dolazi opet i opet tek na kratko vrijeme, bit će joj pre malo. Morat će žuriti na Brdo ukazanja, žuriti na Križevac, gotovo tek zaviriti u Oazu mira ili u Cenacolo ili u Majčino selo, jer zaista mora žuriti ako se želi barem na brzinu ispovjediti, nestrpljiv sudjelovati na svetoj Misi - misleći kako ne smije zakasniti na istodnevni povratak kući, bez mogućnosti sabranja i zahvale, bez smirenog klanjanja Presvetom, bez pobožnog razmatranja pokraj Uskrslog. Nije kriv. Došao je tek na jedan dan. Dragi, pobožni - degustator.

Ne, ne osuđujem. Bolje išta nego ništa.

Doista, mnogi su i za vrlo kratka boravka ipak osjetili dašak Neba.

Pa ipak, bili su samo degustatori. Duhovnu gozbu doživljavaju oni koji, unatoč brojnim drugim dužnostima, unatoč i finansijskoj oskudici, nađu vremena da se zadrže barem dva dana, a što više to bolje. Duhovni jelovnik je bogatiji.

Pustimo da milost djeluje na nas

Bio sam u Africi, na afričkom tlu i suncu pet minuta dok se zrakoplov punio gorivom. Bio sam u Monte Carlu dva sata, između jednog i drugog vlaka. I što znadem o Africi, koliko mogu govoriti o Monte Carlu? Bio sam. Nešto osjetio, nešto video. Da, ostala je želja više se zadržati, više toga doživjeti.

Međugorje je doista jedan od najpoznatijih duhovnih centara u svijetu. Stoji uz bok Lourdesu i Fatimi. U njemu se ljudi obraćaju. Kako reče kardinal Siri: *Dolaze ateisti a vraćaju se s krunicom u rukama i postaju aktivni članovi župnih zajednica.* Prvi učenici proboravili su čitav dan prvo susreta s Isusom i svjedočili: *Našli smo*

Uskrsli Gospodin, kome nas vodi Kraljica Mira, Njegova i naša majka, ispunit će nas svojim blagoslovom i mirom tako potrebnim svakome od nas pojedinačno i čitavom svijetu

kao cjelini. Ta Gospa zato i dolazi, zato toliki i toliki sa svih strana svijeta stalno dolaze k Njoj, uvjereni i osvjedočeni da nas Ona dovodi Uskrsom radi našeg osobnog uskrsnuća, da bismo s Njime slavili vječni Uskrs na nebesima.

Mesiju. Oni koji su ih najozbiljnije shvatili - *Brže bolje ostaviše sve i dodoše da stalno budu s Njim, da bi upili svaku Njegovu riječ koju će kasnije navještati i širiti na sve strane, širom poznatog svijeta.* A jedan je od njih možda bio tek degustator, imao je prečeg posla nego pozorno i sabrano slušati Učitelja. No sigurno se ni on ne bi izgubio da je nalazio više vremena i imao više sluha za ono što je tek «degustirao», da je više vremena, makar i nakratko, ozbiljno slušao Učitelja i Njegove pouke i poruke.

Ako doista, iz bilo kojih razloga, nismo u stanju ili mogućnosti naći više vremena za dolazak i zadržavanje u ovom blagoslovljenom mjestu, dodimo češće na kraće vrijeme, ali nemojmo to vrijeme provesti u trku. Izaberimo jednu ili dvije destinacije i smireno, bez žurbe, pustimo da milost djeluje na nas, da nas nahrani svojim božanskim obiljem, a drugi put drugo. I naša će duša primati tako potrebnu hranu milosti.

U tim željama svim hodočasnicima želim blagoslovljen boravak i što cijelovitije sudjelovanje na duhovnoj gozbi u Međugorju.

Uskrsli Gospodin, kome nas vodi Kraljica Mira, Njegova i naša majka, ispunit će nas svojim blagoslovom i mirom tako potrebnim svakomu od nas pojedinačno i čitavom svijetu kao cjelini. Ta Gospa zato i dolazi, zato toliki i toliki sa svih strana svijeta stalno dolaze k Njoj, uvjereni i osvjeđeni da nas Ona dovodi Uskrsom radi našega osobnog uskrsnuća, da bismo s Njime slavili vječni Uskrs na nebesima.

KROZ ZATVORENA VRATA

s. Dominika Anić

Prolaz kroz zatvorena vrata i pozdrav mira koji Isus upućuje svojim učenicima jedna je od najljepših slika vezanih uz uskrsnuće. Evangelist Ivan nas izvješćuje o ovoj novoj stvarnosti, novom načinu Učiteljeve blizine i brige za učenike, za nas. Isus dolazi kroz zatvorena vrata. Staje u sredinu.

Slika zatvorenih vrata veoma je zorna i aktualna u svakom ljudskom životu. Svatko od nas se nađe u situaciji kad zatvori vrata svoga srca i života pred drugima, a često to činimo i pred Bogom. Bilo da je u pitanju strah od nekoga ili nečega, bilo da se uklanjamo kako ne bismo bili povrijedeni, izdani ili razočarani, kako nam se ne bi ponovili neka već znana bolna iskustva ili izdaje. U takvim se situacijama želimo zaštititi, čvrsto zatvoriti u sebe i ne puštati nikoga unutra. I po cijenu življjenja na površini, ostajemo pri čvrstoj odluci da vrata našega srca trebaju ostati zatvorena. Skrivamo seiza oklopa svoga straha da nas drugi ne otkriju u našoj ranjivosti.

Blizina Uskrsloga

Iskustvo učenika s Uskrslim koji dolazi u njihovu zatvorenost, koji ih ohrabruje i tješi, i nama je važno. Uskrsnuće znači da ni jedna brava, ni jedan zapor ni ključ ne mogu sprječiti Uskrsloga da doper do na-

šega srca, da stane u naše središte, ohrabi nas i preobrazi kao nekoć učenike. Od zaprepaštenih i bojažljivih, oni se pretvaraju u neustrašive i hrabre svjedočice radosne poruke. Ni jedna zatvorenost ne može biti zaprjeka Uskrsnomu da se približi čovjeku i spasi ga od njegova straha i uskoće, donoseći poruku mira i uskrsne slobode koja preporada.

Simbol vrata često se koristi u mnogim bajkama i legendama i važan je simbol ljudskog samoostvarivanja. Kroz vrata se ulazi u neki određeni prostor, ali su ona i simbol zaštite i sigurnosti. Isus je za sebe rekao: „Ja sam vrata. Kroza me tko uđe, spasit će se: i ulazit će i izlaziti i pašu nalaziti“ (Iv 10,9). Isus ne samo da ulazi kroz zatvorena vrata, nego je i sam vrata kroz koja možemo doći u život.

Vrata, slika prijelaza iz jednoga prostora u drugi, mogu nam pomoći pri spoznaji da u Isusu Uskrsnomu imamo sve ako pravilno shvatimo i prihvativimo njegovu riječ.

Ako kroz njega prođemo, ili ako pristanešmo da on Uskrsli prođe kroz naša vrata, moći ćemo iskusiti slobodu - naš život će postati cjelovit; iskusit ćemo se spašenima. Ne ćemo se toliko grčevito morati skrivati i zatvarati pred drugima, jer sam Isus će štititi prostore naše duše i mi ćemo tako doći do svojega pravog JA. Moći ćemo slobodno izlaziti, ulaziti i pašu nalaziti.

Uskrsna zbilja

Otvoriti se uskrsnoj zbilji znači otvoriti se životu i svim njegovim darovanostima, a da se pri tome ne trebamo nikomu dodvoravati, nikoga ucjenjivati niti živjeti ucijenjeno, nikomu ne ćemo trebati dopustiti da nas određuje. Ne ćemo se trebati zatvarati ni pred raznim životnim poteškoćama i križevima. Svakodnevno ćemo doživljavati da su sve to tek vrata kroz koja nam je proći u svjetlo. A život će kroz nas strujati prema drugima bogat i smislen. Ne ćemo se više vrtjeti samo oko sebe živeći na površini za malo kruha i ruha, za malo zadovoljstva i utjehe. Uskrsna zbilja nas ubacuje u samo središte života odakle se sve nekako drukčije vidi, sve dublje doživljava. Osjeća-

Otvoriti se uskrsnoj zbilji znači otvoriti se životu i svim njegovim darovanostima, a da se pri tome ne trebamo nikomu dodvoravati, nikoga ucjenjivati niti živjeti ucijenjeno, nikomu ne ćemo trebati dopustiti da nas određuje. Ne ćemo se trebati zatvarati ni pred raznim životnim poteškoćama i križevima. Svakodnevno ćemo doživljavati da su sve to tek vrata kroz koja nam je proći u svjetlo. A život će kroz nas strujati prema drugima bogat i smislen. Ne ćemo se više vrtjeti samo oko sebe živeći na površini za malo kruha i ruha, za malo zadovoljstva i utjehe.

mo odgovornost za svijet koji nas okružuje, i nije nam svejedno kakav je i još više kakav može biti uz našu zauzetost. Sve što nas susretne bit će nam svojevrstan izazov i poticaj na dobrotu, na život dostojan otkuljenih. Počet ćemo neočekivano rasti u ljudskosti jer ćemo nastojati tražiti hranu koja nas zaista hrani i pašu od koje postajemo bezbrižni i slobodni.

I koliko god puta došli u iskušenje da zbog grijeha, srama, slabosti, nevjere i zloće zakračunamo vrata svoga srca, Krist kao vrata u život probit će naše samozatvorenosti i pohoditi nas. Tek kad Isus prođe kroz naše zidove, možemo i mi za njim. On otvara put i dovodi nas do našega središta. Tada nam pristup našem unutarnjem biću biva omogućen na način kako je to sam

Bog htio. Upoznajemo stoga pravi smisao svoga zemaljskoga hoda, svojih nastojanja i svojih poteškoća. U tome nam je uskrsna stvarnost bliska, dostupna.

S Isusomiza zatvorenih vrata

Ako u iskrenosti dopustimo da Uskrsli prođe kroz prostore našega života, otkrit ćemo tolike skrivene zakutke, toliko zatvorenih vrata, toliko mračnih podruma ... Neke smo zatvorili jer se sramimo nereda koji tu vlada, zbog mnoštva nepotrebnih stvari. U neke sobe duše zatvorili smo neriješene bolne odnose s drugima, razočaranja, rane i povrjede. Ponekad ih otvorimo i ponovno nas obavije njihovo neugodno zaudaranje, trulež i smrad. Neke prostorije u nama nalikuju na ustajale, „neozračene

brloge“ u kojima sa svojim istomišljenicima pretresamo prazninu, ogovarajući druge i šireći negativnosti. Na neke prostore smo jako ponosni. Prostrani su, ukusno namentešeni, s puno svjetla. Tu se rado zadržavamo. Rado bismo u njima i Isusa ugostili. Ali on želi proći i kroz manje ugodne prostore u nama. Uskrsli želi preobraziti i ono što držimo propalim, nepopravlјivim ili izgubljenim. Želi otvoriti sve zatvoreno. Odvaliti grobno kamenje iza kojega smo toliko toga potisnuli, zakopali. Isus želi proći kroz sva naša vrata da bi nam pokazao put preobrazbe koji će našem životu dati novu kvalitetu i širinu. Uskrsli s nama želi sići i u mračne, vlažne podrumske prostore naše duše, osvijetliti ih, unijeti toplinu. Sva naša životna napuknuća bivaju iscijeljena, ono što se čini nevjerojatnim postaje stvarnim. Naša siva svakidašnjica ne mora više biti ispunjena samo dosadnim dužnostima, poslovima i mukama, nego ona u sebi nosi mogućnost preobrazbe i klicu uskrsnuća.

S USKRSЛИM

Učitelju

Uvijek iznova zatekne me tvoja dobrota
Tvoj dolazak k meni kroz zatvorena vrata
Gdje sklonila sam se od sumnji i straha
Ti nikada ne pristaješ na zaprjeke
Ni na zasune ni na katance

Učitelju

Ne pristaješ na odustajanje od novog rađanja
I preobrazbe već postojeće stvarnosti
Suputniče moj do Emausa
Ne prepoznaš te zbog okradene nade
Zbog oplijenjena pogleda

Učitelju

Vidjeh te kako odvaljuješ kamen s moga srca
Govoreći mi kako bezazlenost može biti sačuvana
I nakon mnogih rana i klonuća
I da ususret čovječnosti mi je poći
Ne opirući se nježnosti
U samoci
I zajedno s drugima

Učitelju

U posudi svakog dana zatičem nova nadanja
Nova iščekivanja proniknuća i okrjepe
Prebirem tragove koji me pohodiše
Pogledam prema zatvorenim vratima
Hoćeš li doći sada
Dobrodošao

POTICAJ KARDINALA TONINIJA: “LJUBIMO GOSPU, ONA NAS UISTINU VOLI”

Grad Vatikan - “Gospa? Ostavljam po strani svaki učeni govor teološke naravi kako bih se sjetio onoga što mi je, u velikoj jednostavnosti, govorila moja majka prije nego bih kao mali izlazio iz kuće: ako prođeš pokraj kakva Gospinoga kipa, pozdravi je, ona te voli”. Zbog trenutnog ganuća zadrhtao je glas kardinalu Ersiliju Toniniju, već devedeset trogodišnjem umirovljenom nadbiskupu nadbiskupije Ravenna-Cervia, jednom od najuglednijih članova kardinalskog zbora, koji ljubav prema Gospi nikada nije krio. Ljubav čistu, veliku, kao što je ona djetetova prema majci, usađenu već u ranom djetinjstvu.

Uzoritosti, navršava se 150 godina od ukazanja u Lourdesu te je nemoguće izbjegći govor o Gosi ...

Gledaj, Marija je najljupkije i najjednostavnije stvorenje, učenica nad učenicama, sva sveta. Uzmi u obzir da joj je svatko od nas povjeren, jer je ona ne samo Majka Crkve nego cijelog čovječanstva.

Ipak, pogrešno, danas se marijanski fenomen nastoji podcijeniti određenim snobizmom.

Tko to čini, nije kadar ni procijeniti Marijinu veličinu. Ona je prihvatile križ bez opiranja, s potpunim povjerenjem i predanjem Bogu. Marija predstavlja optimistično i nježno lice, kršćaninovu pozitivnost, jer Ona prebire u šutnji. Kako je različita od tolikih brbljivaca našega vremena, koji upravo ne uspjevaju razumjeti ljepotu Marije, žene potpunog i bezuvjetnog *da Gospodinu* ...

S obzirom na Gospina ukazanja, govorimo o onima u Međugorju, čini se da je Vatikan pomalo skeptičan ili, u najmanju ruku, osobito oprezan.

Odmah ću napomenuti kako nisam nikada bio u tom svetištu i ne znam o njemu mnogo, ali razumijem i opravdavam oprez Crkve koja, nužno, mora biti pozorna i mudra. Dakle, nikakva prigovora na ponašanje Svetе Stolice. Ali, jednakom jasnoćom, pozivam na razmišljanje: kako to da se u Međugorju događa tako velik broj obraćenja?

Kardinale Tonini, Vi nam recite ...

Ništa i nitko ne može zaustaviti svetost. Ako u to mjesto svake godine dolaze miliuni hodočasnika i mnogi od njih mijenjuju život, posve je bjelodano kako je to djelo Duha Svetoga. To što je Crkva oprezna, ponavljam, jest ispravno i normalno, ali to ne

mijenja snažnu karizmu Međugorja. S druge strane, svetosti ne trebaju potvrde.

Dakle, Međugorje je djelo Duha Svetoga a ne mašte šestero vidjelaca?

Evangelje potiče na obraćenje, i ako taj plod nastaje i zrije u Međugorju, zašto ga ne cijeniti? Vidi, Crkva čeka, promatra razvoj stanja, događaja, ali pravedno je istaknuti kako nije nikada službeno odbacila Međugorje. Još točnije, istina je kako još nije rečeno *da*, ali ni *ne*.

Uzoritosti, može li se Mariju nazvati suotkupiteljicom čovječanstva?

Sigurno je posrednica u pravom smislu riječi. Ali vjerujem kako je ispravno nazvati je i suotkupiteljicom, s teološkog stajali-

Bruno Volpe

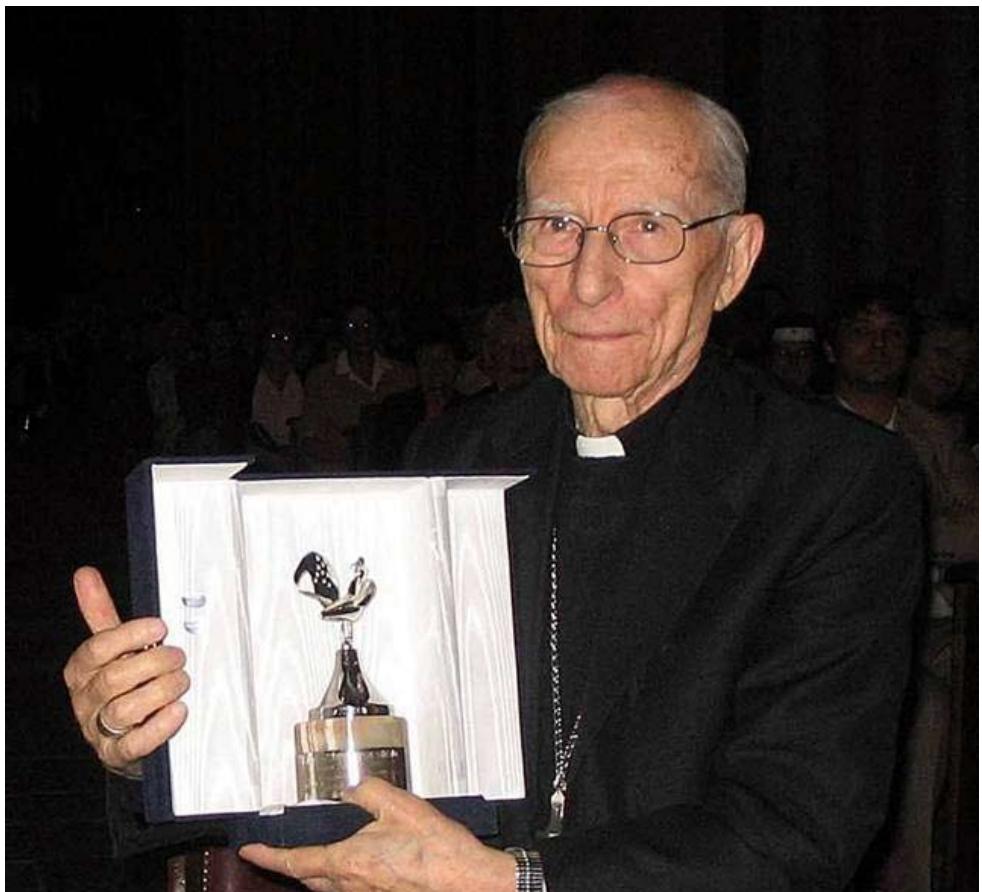
šta, jer je živjela kao sveta naslijedujući Krista, a slijedila je svoga Sina sve do križa. U određenom smislu, sam Isusov život bio bi ‘nepotpun’ bez Gospine nazočnosti.

Kardinale Tonini, na koga Vas podsjeća Marija?

Na moju majku. Marija je, napiši, majka sviju i uvijek je spremna utješiti, ljubiti i oprostiti. Ako nas nešto boli ili imamo neku teškoću, trčimo svojoj majci i ona nam pomaže i tješi nas. Tako nas i Marija umiruje i blaži naše boli. Gledajmo u nju s povjerenjem i radošću.

Preuzeto s:

http://www.papanews.it/dettaglio_interviste.asp?IdNews=5728#

ZABORAVILI STE BIBLIJU!

Međugorski vidioci tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla:
„Zaboravili ste Bibliju“! U svojim je porukama više puta pozivala na čitanje Svetog pisma.

Poziva nas da u svojim kućama svaki dan čitamo Bibliju (18. listopada 1984.). Svaka obitelj mora moliti obiteljsku molitvu i čitati Bibliju (14. veljače 1985.). Treba čitati Svetu pismo da bismo preko njega otkrili pravi razlog Marijina dolaska i poruku za sebe (25. lipnja 1991.). Poziva nas, nadalje, da čitamo Svetu pismo da bismo shvatili znakove ovog vremena (25. kolovoza 1993.). Poziva nas da nosimo Božju riječ u svojem srcu i u mislima, i da poučavamo svoju djecu (25. kolovoza 1996.). Poziva nas da kroz čitanje

i razmatranje Svetog pisma naučimo kako Bog ljubi svoj narod (25. siječnja 1999.). Poziva nas da čitajući Svetu pismo doživljavamo radost u susretu s Bogom koji beskrajno ljubi svoja stvorenja (25. rujna 1999.).

U Međugorju Gospa uvijek poziva, potiče, zove, obećava ... nikada ni na što ne prisiljava. Prema dosadašnjim porukama, jedino što MORAMO je moliti obiteljsku molitvu i čitati Bibliju (14. veljače 1985.).

Poruke spominju „Bibliju“, „Svetu pismo“ i „Božju riječ“. Židovi koriste izraz „Sveta pisma“, i on se odnosi na službene

zapise u kojima su zabilježena Božja djela, njegovi zahtjevi i njegova obećanja. Novi zavjet povremeno koristi rabinski izraz „Sveta pisma“ u množini (Rimljanima 1,2; 2 Timoteju 3,15), ali ipak najčešće „Pismo“ u jednini misleći pritom na cijeli Stari zavjet (Ivan 2,22, Galaćanima 3,22, Djela 8,32) i poistovjećujući riječ Božju s Pismom (Ivan 10,35). Novi zavjet najčešće jednostavno kaže: „Pisano je“ ... Kršćani tek kasnije počinju koristiti izraz „Biblija“ koji dolazi iz grčkog, a znači knjiga i podrazumijeva Stari i Novi zavjet.

Zašto je Gospo tako važno da čitamo Bibliju, Svetu pismo, Božju riječ?

Zato što je Bog ispunio (Djela apostolska 13,33) sve što je bilo pisano (Matej 4,4.6.7.10; 11,10; 26,31; Marko 1,2; 11,17; 14,21.27; Luka 3,4; 4,4.8.17; 7,27; 19,46; 21,22; 22,37; 24,44.46; Ivan 2,17; 6,31.45; 10,34; 12,14.16; Dj 1,20; 13,29.33; 15,15; 23,5; 24,14; itd.). Kad Petar i Pavao propovijedaju, oni objašnjavaju da „vjeruju u sve što je u Zakonu i u Prorocima napisano“ (Djela apostolska 24,14). Isus pak kaže da „ni jedno slovce, ni jedan potezić iz Zakona ne će proći, dok se sve ne zbude“ (Matej 5,18).

Na jedan židovski blagdan Isus je uzašao u Jeruzalem, tamo je naučavao i ustvrdio da „Pisma svjedoče za njega“ (Ivan 5,39) te da je Mojsije o njemu pisao (Ivan 5,46). Kad je bio uhvaćen u Getsemanskom vrtu i kad ga je jedan od učenika htio obraniti, Isus mu je zapovjedio da se povuče jer se moraju „ispuniti Pisma“ (Matej 26,54). Dok su, poslije Isusova raspeća, dvojica snuždenih učenika na putu u Emaus razgovarala i raspravljala o svemu što se dogodilo, Isus im se približio i rekao: „Nije li trebalo da Krist sve to pretrpi te uđe u svoju slavu?“ Počevši tada od Mojsija i svih proroka, protumačio im je što u svim Pismima ima o njemu. Poslije uskrsnuća Isus se ukazao apostolima i rekao: „Govorio sam vam dok sam još bio s vama: treba da se ispuni sve što je u Mojsijevu Zakonu, u Prorocima i Psalmima o meni napisano“ (Luka 24,44).

Da bismo upoznali Isusa valja nam da kle čitati ne samo Novi, nego i Stari zavjet. Bez starozavjetnih tekstova Novi zavjet bio bi nam nerazumljiv.

Zato je Gospo tako važno da čitamo Bibliju, Svetu pismo, Božju riječ, da shvatimo da je Bog od postanka svijeta imao svoj naum: čovjeka stvoriti, s čovjekom se poistovjetiti, čovjeka sebi privesti.

(L.P.)

KRŠĆANSTVO JE NAJPRIJE OSOBAN ODNOS S BOGOM, A TEK ONDA DOKTRINA

Razgovarala Lidija Paris

O. Livio Fanzaga je svećenik, redovnik pijarist, član kongregacije koju je u 17. stoljeću osnovao sveti Giuseppe Calasanzio (1557.-1648.). Ovaj se red posvetio apostolatu odgoja djece i mladih, ponajprije siromašnih.

Ispričajte nam kako ste čuli za Međugorje?

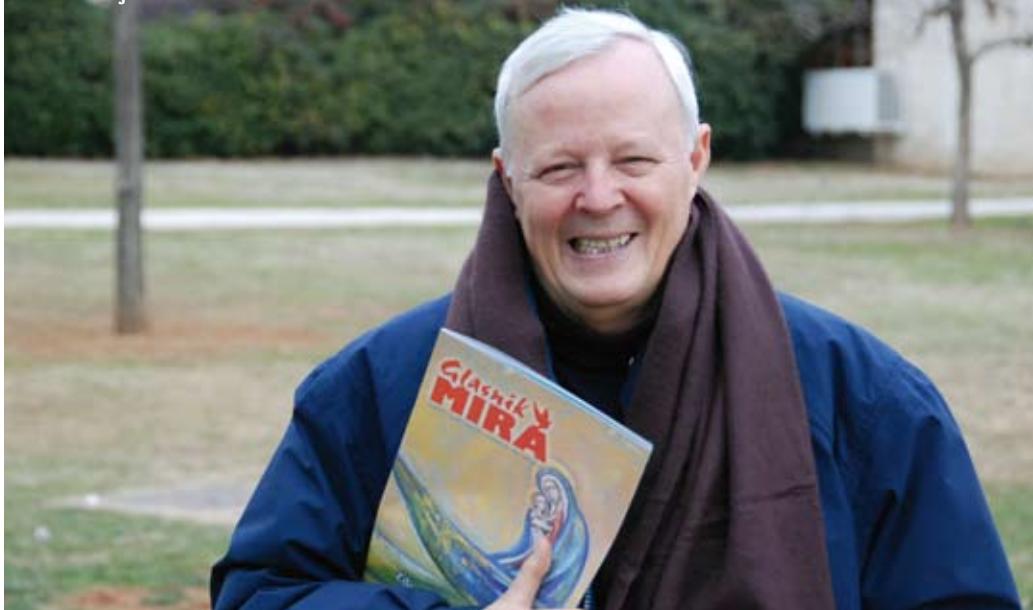
Za Međugorje sam čuo u svojoj župi u Milanu. Kad sam čuo tu riječ, osjetio sam neki unutarnji poziv. To je bilo u ožujku 1985. Taj sam poziv primio zajedno s dvojicom mlađića iz moje župe, i on je za mene značio životnu promjenu jer sam počeo pratiti Gospine poruke. Od 1985. nadalje svake sam godine na odmor dolazio u Međugorje. Dolazio sam i po 3-4 puta godišnje. To je bilo ključno iskustvo mojeg života.

Naviještajte obraćenje i širite poruke u ljubavi

Kako ste pokrenuli Radio Mariju?

Upoznao sam jednu župnu radiopostaju koja se zvala Radio Marija. Putem tog radija fra Slavko je već bio prenosio poruke četvrtkom, pa sam se i ja uključio u rad tog župnog radija. Bio je to radio molitve i zavave poput svih drugih župnih radiopostaja u to vrijeme. Godine 1987. jedna skupina ljudi povezanih s Međugorjem osnovala je udrugu „Radio Marija“. Tako je započela ta velika pustolovina. Od svojih poglavarova dobio sam dopuštenje, najprije na godinu dana, a kasnije na neodređeno vrijeme, da se posvetim Radio Mariji u svojstvu ravnatelja, i od tada se radio profilirao kao postaja koja počiva na stupovima molitve i evangelizacije. Poticaj za to dobio sam zahvaljujući jednom događaju iz siječnja 1986. kada je skupina hodočasnika Radio Marije preko Vicke u Međugorju dobila poruku: „*Budite navjestitelji obraćenja. Poruke Kraljice Mira širite i svjedočite u ljubavi*“. Možemo reći da je Radio Marija jedinstvena radiopostaja, drugačija od ostalih

Snimila Lidija Paris

katoličkih radiopostaja. Programska schema zasniva se prije svega na molitvi. Svakog dana prenosimo svetu Misu uvijek iz druge župe, i svakog poslijepodneva jedan sat klanjanja, također iz raznih župa. Imamo pokretne studije i dragovoljce u svim talijanskim pokrajinama. Tijekom 24 sata prenosimo 6 krunica, od kojih neke neposredno iz obitelji. Prenosimo cijeli časoslov, dijelom iz župa, a dijelom s naših mikrofona. Imamo 12 sati vjerske kulture, praktički sve teme koje se obrađuju na studiju teologije. Predavači su razni biskupi, šezdesetak svećenika i isto toliko laika. Većini svećenika su profesori na raznim papinskim fakultetima. Imamo, zatim, emisije iz kulture i s područja humanističkih znanosti. Medicina, pedagogija, psihologija i razne druge discipline gledane su iz vjerske

perspektive. Mnoge emisije posvećujemo obitelji. Zatim imamo katehezu: za djecu, za mlade, za zaručnike, za bolesne itd. Od informativnih emisija imamo vijesti dva put na dan, a svakodnevno preuzimamo vijesti Radio Vatikana. Glazba je isključivo vjerska ili takva da dušu uzdiže k Bogu.

Je li Radio Marija u Italiji uvijek prenosi Gospine poruke?

Od samog smo početka htjeli biti vjerodstojan izvor informacija o Međugorju. Definirali smo vrlo precizne odredbe: na Radio Mariji nitko ne smije govoriti o Međugorju osim ravnatelja koji Međugorje doista poznaje. Svakog dana imam po dva sata programa. Svakog dana držim katehezu i tijekom svih ovih godina, od 1987. do

danas, punih 20 godina, mogao sam skoro svakog dana izlagati poruke Kraljice Mira, i to s posebnom nakanom: pokazati da su poruke jedan način razumijevanja evanđelja, da su u skladu s naučavanjem Crkve, da su dakle element duhovnog i crkvenog rasta. Uvijek smo prenosili poruku, najprije četvrtkom, a zatim 25. u mjesecu, neposredno iz Međugorja. Oko toga pitanja nikad nisam imao nikakvih problema s crkvenim autoritetom. Uvijek sam mogao slobodno govoriti o Međugorju, i uvjek sam otvoreno govorio da Crkva još nije dala konačno mišljenje, ali da nas ostavlja slobodnima. Pokazali smo da je važno slijediti i živjeti tu poruku, jer je Gospa danas ovdje ... To je bio dugogodišnji put rasta i ustrajnosti, i slušatelji Radio Marije to veoma cijene.

Tko su vaši slušatelji?

Imali smo sljedeći problem: Je li moguće da jedna radiopostaja molitve i evangelizacije ima slušatelje? U Italiji postoji 300 katoličkih radiopostaja. U temeljima imaju katoličke vrijednosti, ali nemaju program molitve i kateheze. Veoma nalikuju ostalim radiopostajama. Mi imamo golemu publiku, dva milijuna slušatelja dnevno. Tu brojku potvrđuju službene statistike. Po slušanosti smo među prvih deset radiopostaja u Italiji. To je narodni radio koji uspijeva uključiti običnu publiku, ali i obrazovanje slušatelje. Četrdeset posto naših slušatelja ima višu ili visoku stručnu spremu. To je dakle radio koji se uspijeva obraćati svima. Razlog za tu veliku slušanost treba tražiti u činjenici da su ljudi gladni Božje riječi. U ekonomskom smislu bili smo dosta odvažni. To je čudo koje je zabilježilo čak i Svetu Stolicu. Naime, Radio Marija mnogo stoji, iako su svi voditelji dragovoljci. U Italiji imamo 850 odašiljača, kao i talijanska radiotelevizija RAI, da bismo mogli pokriti cijelo područje i doći do svih ljudi, dok ih komercijalne radiopostaje imaju po 300, jer drugi nisu isplativi. Čudo je da se uspijevamo suočiti sa svim tim troškovima bez ijedne promidžbene poruke. Osim dragovoljnih doprinosa koje nam šalju poštanskim uplatnicama, nemamo nikakvih drugih izvora financiranja.

Radio Marija u svijetu

Kako ste započeli s Radio Marijom u drugim zemljama?

U roku od tri godine pokrili smo cijelu Italiju, a zatim počeli pokretati Radio Mariju u raznim zemljama svijeta. Stižu nam brojni zahtjevi od strane svećenika koji studiraju u Rimu i slušaju Radio Mariju. Kad se vrate u svoje biskupije, oni o tome pričaju svojim biskupima. Tako nam stižu zahtjevi sa svih strana svijeta. Svoje smo slušatelje zamolili da nam pomognu odgovoriti na sve te zahtjeve. Nijednu Radio Mariju nismo osnovali samoinicijativno. Ako postoji zahtjev, uspostavimo kontakt s crkvenim autoritetom, osnujemo Udrugu Radio Marija s domaćim ludima i počinjemo raditi na edukaciji i realizaciji. Na taj smo način otisli u 50 zemalja. Skoro cijela Amerika, mnoge europske zemlje, napose istočna Europa, deset afričkih zemalja, dvije u Aziji. Uspostavili smo povlaštenu vezu s Libanonskim katoličkim radnjem koji emitira na arapskom. Sve Radio Marije u svijetu su članice svjetske or-

ganizacije "World Family of Radio Maria". Predsjednik svake nacionalne udruge je laik, ali svi ravnatelji moraju biti svećenici jer se radi o evangelizaciji pa Crkva mora bdjeti nad doktrinom. Na svim Radio Marijama svećenici-ravnatelji imaju kanonsko dopuštenje od biskupa koji može intervenirati u pitanjima doktrine i pastoralne. Na taj se način Crkva ne mora brinuti o ekonomskim, administrativnim ili tehničkim pitanjima.

Jeste li u svim zemljama povezani s Međugorjem?

Tako funkcioniра samo Radio Marija u Italiji. To je ravnateljev izbor. Što se tiče drugih Radio Marija u svijetu, to ovisi o ravnatelju i o mjesnom crkvenom autoritetu. Radio Marija u Austriji i u Panami redovito prenose poruke Kraljice Mira.

Od Gospe sam sve naučio

Što ste naučili od Gospe?

Od Gospe sam sve naučio, napose sam otkrio dubinu, veličinu i ljepotu kršćanske vjere. Poruka iz Medugorja koja me se najviše dojmila jest da je kršćanstvo najprije osoban odnos s Bogom u ljubavi, a tek onda doktrina. Moje veliko otkriće u Međugorju, otkriće koje doživljavaju i drugi hodočasnici, je da imamo nebesku Majku koja se zove Marija. Teorijski sam to znao i prije, ali u Međugorju sam to osjetio srcem. Temeljno međugorsko iskustvo je susret s Marijom, našom Majkom, koja je i Majka Crkve i čovječanstva. Ona se brine za naš život, ona

nas uzima za ruku i vodi, ona nas uči živjeti kršćansku vjeru, pokazuje nam put spasenja. Ona se brine za naš osobni život, ali istodobno za život Crkve i za budućnost cijelog čovječanstva. To je bilo moje temeljno iskustvo. Često se pitam, zašto su hodočasnici po povratku iz Međugorja nošeni nekom tajanstvenom snagom. U Međugorju nema ništa posebno privlačnog. Ne postoji neko veliko svetište kao u Lourdesu ... Zašto se ljudi vraćaju kući sretni i želete ponovo doći? To je tajna. Meni se čini da je to zato što ljudi ovdje otkrivaju Marijino majčinsko srce. Kad sam prvi put došao u Međugorje, 15. ožujka 1985., kišilo je, bilo je hladno. Prije Mise otvorila su se vrata sakristije u kojoj su vidioci imali ukazanje. Najprije sam vidočno nasmiješeno lice Marije Pavlović, zatim drugih vidjelaca: čista lica, lica puna svjetlosti. Koncelebrirao sam Misu s fra Slavkom. Za koncelebracije sinala mi je neka posebna svjetlost: ovdje je

Gospa, rekoh sebi, znači da je kršćanstvo jedina istinska religija! Gospa je katolkinja! To je snaga koju sam prenosio preko programa Radio Marije. Na toj ideji izgradio sam programske sheme Radio Marije kao navjestitelja istine u ljubavi! Gospa je ovdje da bi nam dala Isusa Krista. Stvorili smo radio koji daje Isusa Krista, koji preko Marijina majčinskog srca daje Evanđelje.

Vidioci?

Ja sam dugogodišnji Vickin prijatelj i osobno poznajem sve vidioce. U više od dvadeset godina otkako dolazim ništa nije potaknulo moje sumnje. Kod vidjelaca me se najviše dojmilo to da su potpuno normalni. Kroz sve te godine oni nikada nisu bili u zabuni ni u pitanjima vjere, ni u pitanjima morala. Budući da su poznati širom svijeta mogli bi se ponašati kao zvijezde, no oni su puni jednostavnosti i poniznosti. Što se tiče famozne kritike koju im je uputio čak i mjesni biskup, da nisu postali redovnici, sada se jasno vidi da je Gospa predviđela da kriza obitelji traži svjedočanstvo kršćanskih obitelji. Još nešto me se jako dojmilo: cijelo to vrijeme vidioci nikad nisu jedni drugima protuslovili. Pa poniznost ... Primjerice, Vicka. Gospa joj je rekla: „Budi sama“. Od tada Vicka ima ukazanja privatno. Vidi se da je sve to vođeno na nadnaravni način i s izvanrednom mudrošću; svatko je dobio svoju zadaću. Vidioci dopuštaju Gospu da ih vodi i vrlo su poučljivi.

Poruke?

Poruke utiru put kršćanskog savršenstva kakvog nema u cijeloj Katoličkoj Crkvi. Marijina duhovnost je majčinska, utire put svetosti za Crkvu. To je duhovnost za sve. Poruke treba svakako čitati srcem, u svjetlu Duha Svetoga. Imaju izvanrednu dubinu. Jedna stvar je sigurna: poruke vode milijune kršćana. Nismo svjesni u kojoj mjeri Gospine riječi postaju svakidašnji kruh u velikom dijelu Crkve. I to je pravo, jer se radi o evanđelju za malene. Ništa se ne može usporediti s tom predivnom katehezom Majke Božje.

Ovdje se ostvaruje Gospin program

Što je Međugorje potaknulo u svijetu i u Katoličkoj Crkvi?

Jasno kazujem ono što mislim. Jasno je da je središte Crkve Vatikan, jer tamo je Petar. No u određenom smislu, u ovom trenutku, srce Katoličke Crkve je Međugorje. >

> Ovdje se ostvaruje Gospin program. Ona nije izabrala samo šestero vidjelaca. Izabrala je jednu župu. U poruci koju je dala župi 1. ožujka 1984. Gospa to i kaže: „Ja sam ovu župu na poseban način izabrala i želim je voditi.“ Osmog ožujka 1984. Gospa daje svoj program koji se savršeno ostvario: „Obraćajte se vi u župi. Tako će se moći obratiti oni koji budu ovamo dolazili.“ Posljednjeg dana u godini poslije Mise video sam da svjetlo još gori u tridesetak ispovjedaonica pred kojima su čekali ljudi u dugim redovima. Eto, Gospa ostvaruje svoj program kroz župu Međugorje. Preko hodočasnika i svećenika koji ovamo dolaze ona obnavlja cijelu Crkvu. Ovdje se po drugi put događa ono što se već dogodilo kad je Isus rekao svetom Franji: „Idi i popravi moju Crkvu“. Franjevački red je protagonist preporoda Crkve. Ne zaboravimo veliki pastoralni trud prihvaćanja hodočasnika koji dolaze sa svih strana svijeta. Veliki pastoralni trud franjevačkog reda izložen je pogledu svih očiju.

Nije li to pomalo idealiziran način gledanja? Realnost nije uvijek tako idealna. Može li se doista reći da se župa Međugorje obratila? Župa nije savršena ...

I bolje da nije savršena, da se ne uzoholi! Gospa župi ostavlja sve njezine slabosti, sve njezine nedostatke, ali ono što je htjela u ovoj župi to je i postigla. Gospa je od ove župe htjela napraviti veliko molitveno središte. Kada dođemo u Međugorje, što nas se doima? Molitva! Moli se posvuda: u kapelama, na cesti, na Križevcu, na Brdu ukazanja. Moli se i u kućama. Nema sumnje da Gospa obnavlja Crkvu. Na koji način? Molitvom. U današnje vrijeme, sotonski napadi usmjerili su se protiv vjere. Koja je danas najveća opasnost u Crkvi? Da ljudi izgube vjeru. Sinoda europskih biskupa rekla je da se u Europi događa tiho otpadanje od vjere. Mnogi misle da smrću sve prestaje. Gubitak vjere je duhovna bolest današnje Europe. Koji je lijek Gospa iznašla da izliječi od gubitka vjere - prave opasnosti našeg vremena? Već Pavao VI. je to rekao: „Pravo pitanje današnjice je pitanje vjere“. Putem molitve, Gospa ljudi vodi do susreta s Bogom, s Isusom Kristom, u svetoj Misi, u ispovjedi ... U Međugorju svi vjeruju. Temeljni problem danas je najprije vjera, a tek onda moral. Dakle, Gospa obnavlja Crkvu preko molitve, jer molitva jača vjeru. Hodočasnici se iz Međugorja vraćaju kući sa

življom vjerom. Neki, primjerice novinari, redovito kritiziraju zbog trgovina i novih automobila. Sve me to ne sablažnjava. Ne protivim se pravednom materijalnom blagostanju, pod uvjetom da je Bog na prvom mjestu. Ne idealiziram župu Međugorje, znam da ima svoje granice. Kažem samo da je to župa koja živi vjeru kao malo koja druga. Posjetio sam mnoga europska svetišta, ali nigdje nisam našao molitveni zanos kao u Međugorju. Postoje nedostatci, ali oni me ne sablažnjavaju. Ljudska krhkost ne može Gospu sprječiti u ostvarivanju njezinih planova. Međugorje je jedino mjesto gdje su svi ljudi povjerovali u ukazanja i hrabro se suprotstavili progonstvima. To se nije dogodilo ni u Fatimi, ni u Lourdesu.

Zašto je Gospa izabrala ovo mjesto?

Gospa je rekla da je došla ovamo dovršiti ono što je započela u Fatimi. U fatimskoj poruci postoji taj lik antikrista, ateističkog komunizma. Gospa ga je pobijedila ovdje, u jednoj komunističkoj zemlji. Vidio sam kako se komunizam ruši u srcima. Gospa je rekla: ne bojte se! Gospa je snažnija od komunizma. Ovdje, u jednoj komunističkoj zemlji, srušio se komunizam!

Nije li do rušenja komunizma došlo zahvaljujući papi Ivanu Pavlu II., zahvaljujući njegovoj molitvi, njegovom utjecaju u svijetu, njegovom diplomatskom i pastoralnim djelovanju?

Da, ali Ivan Pavao II. bio je papa koji je rekao „Totus Tuus“! Marijino oruđe!

Gospa je izabrala ovu župu da obnovi Crkvu

Katkada mi se čini da smo pomalo pretenciozni u svezi s Međugorjem, kad mislimo da je Međugorje središte svijeta ... Sjetimo se samo svega što se živi u Crkvi širom svijeta! Spasenje svijeta ne ovisi o Međugorju. Isus je već spasio svijet, Crkva je živa!

Međugorje je pomalo kao Nazaret ... marginalno i nepoznato selo. Gospa nas je često znala podsjetiti da ne postanemo oholi, da ostanemo ponizni, ali nema sumnje da je izabrala ovu župu da obnovi Crkvu! Izabrala ju je kao oruđe. Zato župa ne smije zaboraviti da je „beskorisno oruđe“, kako kaže Isus ... Svi smo mi beskorisno oruđe. Činimo ono što nam je činiti i ne smatrajmo da imamo ikakve zasluge.

Posebne milosti ovdje su darovane po Božjoj velikodušnosti.

Ima još nešto što me se doima. Marija, vidjelica koja dobiva poruku za župu, živi u Italiji, u Milanu. Pa ipak, kad Gospa daje svoju poruku, ona kaže „ovde u Međugorju“. To je sveto mjesto, mjesto milosti, iako se ukazanja događaju negdje drugdje! Gospa je rekla: „Ovdje dajem posebne milosti“. Da! Ne zaboravimo ni to da će znak biti dan ovdje, u ovoj zemlji, na ovom mjestu, na Brdu ukazanja, i da će se odavde vidjeti. Ono najljepše tek dolazi. Sve ovo je priprema i Međugorje će u budućnosti biti još poznatije.

Kardinal Ivan Dias, prefekt Kongregacije za nauk vjere, održao je u svojstvu papinskog legata govor u Lourdesu 8. prosinca 2007., i time otvorio proslavu 150. obljetnice Gospinih ukazanja. Rekao je da je Gospa tijekom dvaju proteklih stoljeća pripremala svoju vojsku za borbu i za pobjedu u velikoj bitci protiv snaga zla, protiv antikrista. Taj govor objavio je Osservatore Romano 9. prosinca 2007. Svojim ukazanjima u Rue de Bac u Parizu Gospa je pritekla upomoć Crkvi kad se svijetu nametao antikrist u smislu društva koje misli da može samo sebe spasiti, svojim snagama, po cijenu izdaje istine. Međugorje je finalna faza te eshatološke borbe na kraju koje ćemo imati vrijeme mira, „vrijeme proljeća“ kako kaže Gospa. To naučavaju i posljednji pape počevši od Pavla VI. Ovim želim reći da je Međugorje u samom srcu Crkve i velike zadaće koju ona mora obaviti da spasi naš naraštaj.

Katkada nam se može učiniti da su katolici ponešto plašljivi, ponešto licemjeri, mirno žive svoju vjeru kao neku staru tradiciju, bez zanosa ... ulaze u kompromise s vrijednostima ovoga svijeta.

Kardinal Dias citirao je jednu rečenicu kardinala Woytile kazanu kratko prije nego što je ovaj postao papa: „Danas smo suočeni s najvećom bitkom koju je čovječanstvo ikad vidjelo.“ Mislim da kršćanska zajednica to još uvijek nije u potpunosti shvatila. Danas smo pred konačnom bitkom između Crkve i antikrista, između evanđelja i anti-evanđelja. Živimo u trenutku najveće eshatološke bitke svih vremena, a čini se da Katolička Crkva toga nije svjesna. U svakom slučaju, odlučna će biti uloga „maloga stada“. Da bi zmiji zgazila glavu, Gospa treba ljudi koji su odgovorili na njezin poziv, ljudi koji su joj vjerni.

LITANIJE USKRSNUĆA

Gospodine, smiluj se!
Kriste, smiluj se!
Gospodine, smiluj se!

Kriste, čuj nas!
Kriste, usliši nas!

Oče nebeski, Bože,
Sine, Otkupitelju svijeta, Bože,
Duše Sveti, Bože,
Sveto Trojstvo, jedan Bože.

smiluj nam se!

Isuse, Otkupitelju čovječanstva,
Isuse, koji si pobijedio grijeh i Sotonu,
Isuse, koji si pobijedio smrt,
Isuse sveti i pravedni,
Isuse, koji si Usksnuće i Život,
Isuse, koji daruješ milost,
Isuse, koji sudiš svijet,

smiluj nam se!

Isuse, koji si položio život svoj za svoje ovce, *smiluj nam se!*
Isuse, koji si treći dan usksrsnuo,
Isuse, koji si se ukazao svojim izabranima,
Isuse, koji si pohodio svoju svetu Majku,
Isuse, koji si se ukazao uplakanoj Magdaleni,
Isuse, koji si svoje andele poslao svetim ženama,
Isuse, koji si utješio jedanaestoricu,
Isuse, koji si im rekao: „Mir vama“,
Isuse, koji si na njih dahnuo Duha Svetoga,
Isuse, koji si utvrđio vjeru apostola Tome,
Isuse, koji si svoje stado povjerio Petru,
Isuse, koji si govorio o Kraljevstvu Božjem,

Mi grješnici, *tebe molimo, usliši nas!*
Da uzmognemo hoditi u novosti života,
Da uzmognemo napredovati u Tvojem spoznanju,
Da uzmognemo rasti u milosti,
Da uzmognemo uvijek imati Kruh života,
Da uzmognemo ustrajati do kraja,
Da se uzmognemo u tebe uzdati kada ponovno dođeš,
Da uzmognemo u radosti gledati Tvoje lice,
Da kod posljednjeg suda uzmognemo naći mjesto Tebi zdesna,
Da uzmognemo živjeti među Tvojim svetima,

Jaganje Božji, koji oduzimaš grijeh svijeta, oprosti nam, Gospodine!
Jaganje Božji, koji oduzimaš grijeh svijeta, usliši nas, Gospodine!
Jaganje Božji, koji oduzimaš grijeh svijeta, smiluj nam se!

Kriste, čuj nas.
Kriste, usliši nas.

Gospodine, smiluj se!
Kriste, smiluj se!
Gospodine, smiluj se!

Krist je usksrsnuo, Aleluja.
Doista je usksrsnuo i ukazao se Petru, Aleluja.

Pomolimo se.

O Bože, koji si po svom jedinorođenom Sinu pobijedio smrt i nama otvorio put vječnoga života, molimo Te da nas tako utvrđiš u svojoj milosti da u svemu živimo kao oni koji su otkupljeni od grijeha, po istom Kristu, Gospodinu našemu. Amen.

Autor kardinal John Henry Newman (1801.–1890.) s anglikanske obratio se na katoličku vjeru. Blaženim je proglašen 1991.

U POČETKU NAM JE BILO TEŠKO SHVATITI DA JE GOSPA IZABRALA UPRAVO NAŠU ŽUPU

Dragana Dugandžić

U lipnju - kako vrijeme brzo prolazi - obilježavamo 27. obljetnicu ukazanja Blažene Djevice Marije, Kraljice Mira.

Vrijeme pred obljetnicu prigoda je prisjetiti se prvih dana i mjeseci sveopće užburkanosti uslijed tako novih i kod ljudi u ovim krajevima dotada posve nepoznatih događaja. Župljeni župe Međugorje rado se i živo prisjećaju tih prvih dana kada su svi hrlili u crkvu i na međugorska brda želeći doznati što se stvarno događa.

Premda je prošlo puno godina, a tada mladi ljudi danas postali starije osobe, svi svjedoče kako je osjećaj da je Gospa izabrala njihovu župu kao mjesto molitve za njih značio istinski preporod. Donosimo izjave i sjećanja nekoliko naših sugovornika.

**Zahvaljujem Isusu Kristu
što nam je poslao svoju majku**

Vida Ilić nije imala dvojbi kad je čula vijest da se u Bijakovićima ukazala Gospa. Kaže da su joj ukazanja učvrstila vjeru.

"Sve ove godine čuvam kamen s Brda ukazanja. Taj kamen sam donijela drugoga dana kada sam vidjela i videoce. U njemu se uočava figura koja me podsjeća na Djevicu Mariju. To mi je blagoslov u kući, jedna velika uspomena. Znala sam da ima nešto svestro među nama. Dobila sam neku snagu koju ne mogu opisati riječima. Trećeg dana ukazanja opet smo išli na Brdo. Opel sam vidjela djecu kojoj se ukazala Gospa. Sjećam se kako su bila uzbudena i radosna. Posebno

pamtim Vicku Ivanković koja je sva trepnila od radosti. I dan-danas neprestano mislim o tome. Zahvaljujem Isusu Kristu što nam je poslao svoju majku."

**Sjećam se dana kad je uhićen
fra Jozo Zovko**

Mate Dugandžić je sa svojim susjedima - danas su svi pokojni - radio na njivi kada su djeca iz sela donijela vijest kako se u Bijakovićima ukazala Gospa.

"Susjedi su odmah ostavili motike i krenuli prema Brdu. Rekao sam im: 'Što ćete trčat, ako bude istina da se Gospa ukazala otici ćemo sutra.' No oni se nisu obazirali na to, već su krenuli prema gore. Poslije su mi rekli da zbog silnog svijeta nisu mogli vidjeti djecu kojoj se ukazala Gospa. Sutradan sam i ja s njima otiašao na Brdo ukazanja. Djeca su bila na Brdu i svi smo s njima molili. Vidio sam jednoga čovjeka kako donosi veliki kamen na mjesto na kojem se Gospa prvi put ukazala."

Matija Dragičević spominje prve dane koji su bili ispunjeni molitvom i pjesmom. Svi iz sela svakodnevno su zajedno išli na Misu. O prvim danima je rekla:

"Brzo se proširila vijest o Gospinom ukazanju u Bijakovićima, ne mogu se sjetiti od koga sam točno to saznaла. Drugi dan sam s mužem išla na Brdo. Svet je išao sa svih strana, htjeli su dodirnuti djecu kojima se Gospa ukazala. Jedan čovjek je odgurivao ljude kako bi djeca mogla kleknuti. Sjećam se dana kad je uhićen fra Jozo Zovko - u crkvu je došao fra Zrinko Čuvalo i kroz suze rekao kako nikada nije bio tužniji jer su uhitili fra Jozu.

Nakon nekog vremena policija je zabranila odlaziti na Brdo ukazanja, kažnjavala je one koji nisu poštivali njihove naredbe.

**Pjevanje i molitva čuli
su se sa svih strana**

Bilo mi je žao što nisam mogla stići na večernju svetu Misu. Prihvatali smo ukaza-

Vida Ilić

Mate Dugandžić

Matija Dragičević

nja; tada je bilo zanimljivo proći ulicom: sa svih strana čulo se pjevanje i molitva. Danas se sve nekako povuklo, trebamo se ponovno probuditi."

Vida kaže kako su u početku išli svakoga dana na Misu, sada ne može jer joj je 78 godina:

"Bilo je na početku problema, ali su dragi Bog i Majka Božja pobijedili. Narod je došao, vlast je u početku branila okupljanja. Ljudi su ustajali u vjeri. U početku nam je bilo teško shvatiti da je Gospa odabrala upravo našu župu za svoje ukazanje, ali poslije smo zahvaljivali za to i nema dana kada ne zahvalim Isusu Kristu što nam je poslao svoju majku Mariju."

Jure Dragičević ponavlja da ne može zaboraviti te prve dane:

"Narod je dolazio iz svih krajeva, čulo se pjevanje, molitva. Na početku sam išao sa svojim susjedima, oni su bili ushićeni, tvrdili su da su vidjeli nešto, ja nisam viđio ništa, ali sam povjerovao. Ta se vremena ne mogu zaboraviti".

Mila Dugandžić ističe kako su ljudi prihvatali ukazanja i išli često na Misu. Posebno se prisjeća dana kada je uhićen fra Jozo Zovko.

"Svima nam je bilo teško kada smo saznali da je fra Jozo uhićen. Hvala Bogu, sve je dobro prošlo. Sjećam se kada smo išli na Misu, policija je jednoga mog susjeda upitala što misli tko će pobijediti - ili vlast koja je branila dolaske u crkvu ili oni - tј. ljudi koji su prihvatali sve te događaje. Susjed je odgovorio: 'Naravno da će pobijediti ljudi jer je Blažena Djevica Marija s nama.'"

STO PEDESETA OBLJETNICA UKAZANJA GOSPE LURDSKE

U Međugorju je u ponedjeljak, 11. veljače 2008., u crkvi sv. Jakova obilježena 150. obljetnica Gospinih ukazanja u Lurdru.

U Lourdesu, u južnoj Francuskoj, Blažena Djevica Marija ukazala se 11. veljače 1858. Bernardici Soubirous i predstavila se kao Bezgrješno Začeće. Gospa se ukazala 18 puta. Svoje je ime vidjelicu otkrila 25. ožujka, za šesnaestog ukazanja. Izrekla ga je na mjesnom narječju kojim je govorila Bernardica: *Ja sam Bezgrješno Začeće*. Po završetku ukazanja vidjelica je taj nepoznati izraz ponavljala da ga ne bi zaboravila. Nije znala da je 1854., četiri godine ranije, nakon dugogodišnjih rasprava, papa Pio IX. proglašio dogmu Bezgrješnog Začeća Blažene Djevice Marije ...

Mons. Laurence, lurdski biskup, ukazanja je priznao nakon četiri godine ispitivanja, 18. siječnja 1862.

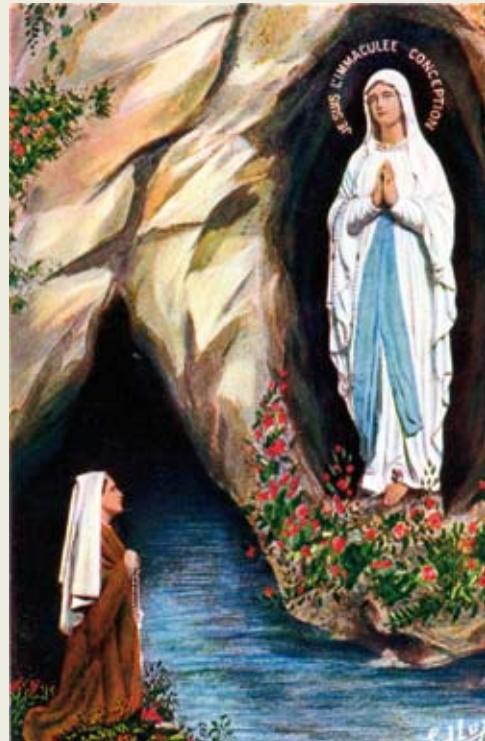
Četiri marijanske dogme

Tijekom povijesti crkveno učiteljstvo donijelo je četiri marijanske dogme: dvije u prvome tisućljeću (Marija Bogorodica i Marija uvijek djevica) i dvije u drugome tisućljeću (bezgrješna i na nebo uznesena). Prve dvije imaju kristološki karakter jer su povezane s dogmatskim izričajem vjere u Krista, pravoga čovjeka i pravoga Boga, a protiv krivotvjerja koje se tada javljalo. Dvije takozvane „nove“ dogme razmišljaju o moralnom liku Marijinu i poprimaju antropološko i ekleziološko značenje i važnost. Prema Geiselmannu, te dvije dogme izgledaju kao „čin bogoštovlja“ jer do njih nije došlo zbog ispravljanja krivotvjerja, već zbog izražavanja one stvarnosti koja se već slavila u bogoštovlju Crkve. Neki će teolozi reći da je dogma o Marijinu uznesenju na nebo „samo oblik vrhovne kanonizacije“ Djevice Marije.

Prva marijanska dogma nastala je u čestokom raspravljanju između dvojice predstavnika teoloških škola iz Antiohije i Aleksandrije, između Nestorija i Ćirila. Na Efeškome saboru (431.) crkveni oci za pravo su dali - u raspravi o dvije naravi Kristove, ljudskoj i božanskoj - Ćirilu Aleksandrijskom. Iz te odluke opravdanim rezultiralo Mariju zvati „The-otokos“ ili „Bogorodica“. Taj naziv - Bogorodica - postao je jamstvo za ispravnu vjeru u Isusovo utjelovljenje.

Druga dogma, koja se odnosi na Marijino djevičanstvo, definirana je na Lateranskom saboru 649. godine. Taj je sabor sazvao papa Martin I. da bi osudio monotelete (koji su tvrdili da je Krist imao samo jednu volju), a Sabor je izjavio da je Marija Isusa začela po Duhu Svetom i da je, dakle, svoje djevičanstvo sačuvala prije poroda i u porodu i nakon njega. Na taj je način ponovno ojačana vjera otaca Crkve koji su Mariju sa svetim Jeronimom zvali „vječna Djevica“ ili „vazda Djevica“.

Što se treće dogme tiče, 1854. papa Pio IX. zaključio je stoljetnu raspravu definirajući objavljenim „nauk koji

smatra da je Blažena Djevica Marija u prvom trenutku svojega začeća, jedinstvenom milošću i povlasticom sve-mogućega Boga, u predviđanju zasluga Isusa Krista Spasitelja ljudskog roda, bila očuvana od svake ljage istočnoga grijeha“ (Katekizam Katoličke Crkve, 491).

Na kraju, 1950. godine četvrtu je marijansku dogmu definirao papa Pio XII. utvrđujući da je Marija, „ispunivši tijek zemaljskoga života, bila je s dušom i tijelom uznesena u nebesku slavu, i od Gospodina užvišena kao kraljica svemira“. Njezino uznesenje posebno je sudioništvo u uskrsnuću njezina Sina i anticipacija uskrsnuća drugih kršćana.

Sve četiri dogme za Crkvu imaju jasno značenje. Božansko materinstvo i trajno djevičanstvo Marijino podsjećaju nas da je i Crkva majka koja mora roditi Krista u raznim povijesnim dobima te mu reći svoje „da“ cjelovite vjere u kojoj je sadržano i djevičanstvo. Bezgrješna slavi „sretan početak Crkve bez mrlje i bez bore“ (Marialis cultus, 3) i podsjeća na naš prvotni poziv na svetost. „Na nebo uznesena“, pak, tješi pobožne vjernike poput Vas i cijeli Božji puk na hodočasničkom putu ponovno potvrđujući sigurnost konačnoga uskrsnuća i vječne slave. Životne su to dimenzije važne svakom vjerniku i svećenicu bi doista učinili dobro kada bi ih dodatno vrijednovali i u svojim propovijedima.

(Glas Koncila www.glas-koncila.hr)

Snimila Dragana Dugandžić

Mila Dugandžić

U KLOPCI DUHA VREMENA

fra Tomislav Pervan

Postoje tabu-teme glede slobode "mišljenja i izražavanja", međutim, ne u Katoličkoj Crkvi. Te tabu teme postoje u suvremenom slobodoumnom, tzv. prosvijetljenu društvu, koje vlada svjetskom pozornicom, medijskom, 'znanstvenom', misaonom. I tko se ogriješi o te unaprijed zadane koordinate, tko nastupa osobno protiv općega, medijskim rječnikom kazano 'main-streama', tko drukčije misli i izražava se, njega čuvari 'reda i porekla' u svijetu mišljenja uzimaju na ciljnik, 'skinu ga', okuju svojim izopćenjima, i takav nema više mogućnosti pojavit se u javnosti, izraziti svoje mišljenje, objaviti svoj stav nikomu. Iskusili su to mnogi istinski znanstvenici, svjesni su toga mnogi profesori, a pogotovo novinari koji se usude napisati nešto mimo političke volje gospodara i poslodavaca, protiv smjera vlasnika novina ili pak glavnog urednika u raznim emisijama.

Katoličkoj se Crkvi zna redovito pugnati dogmatizam, stvoreno je mišljenje kako u njoj nema slobode mišljenja, izražavanja. Međutim, tko imalo pomnije promotri njezinu dvjetišučjetnu povijest, može smjesta opovrgnuti takav govor. Pa i sami površni pogled u temeljnu knjigu vjere, Novi zavjet, dokazuje kako onđe nema nikakve zabrane drukčijeg mišljenja ili pak izražavanja, nema nikakvih tabu tema. Pogledajmo samo Djela apostolska. Ondje imamo mnoštvo suprotstavljenih strana, opiranja, iznošenja drukčijih stajališta. Ni Petar ni Pavao nisu bili dogmatičari u smislu da bi nekomu zabranjivali drukčije misliti. Čak su se Petar i Pavao sukobili, Pavao se Petru u brk suprotstavio zbog njegova kriva postupka. Kod svih je vladalo ne jednoumlje, nego su se svi smatrani suradnicima jedne Istine, Istine koja se ne plaši, koja ne poznaje straha. Istine koja se ne boji dnevnoga svjetla, a ni u tamni se ne spotiče niti joj klecaju koljena.

Pa već i na prvom Apostolskom saboru god. 49. ili 50., u Jeruzalemu, dakle, nepuni dvadeset godina nakon Isusove smrti i uskrsnuća, žestoko se raspravljalo o ispravnosti zacrtana puta u povijest. Isto se dogodilo na saboru u Niceji (325.), u Carigradu (381.), u Efezu (431.), Kalcedonu (451.). Svaki od tih sabora bio je suprotstavljanje neslobodi mišljenja. Nitko nije prisiljavан drukčije misliti, a ista se situacija ponavlja kroz cijelu crkvenu povijest, sve do najnovijega Sabora. Znamo za razne struje na samome Saboru, a nitko zbog svoga mišljenja nije izopćen ili pak odbačen.

Svaki je katolički heretik, krivovjerac, zašlac s puta vjere i istine ili pak morača, dokaz kako u Crkvi ne postoji zabrana iznošenja drukčije misli. Što Crkva pozna-

je? U njoj postoje kategorije istine, učiteljstva, dogme, i upravo u tome je bit problema i svih napadaja na Crkvu. Najprije je ustala protestantska reformacija, a potom ateistički racionalizam protiv istine, dogme, učiteljstva. To je za njih noćna mora! I misle kako postoji u Katoličkoj Crkvi diktat odozgor. Međutim, svima nam je jasno, nestane li istine, dogme, učiteljstva, pada i

Katolička Crkva. To je pak izričito očitovanji cilj svih koji se do dandanas nisu umorili ustajati, prosvjedovati i rušiti temelje Katoličke Crkve.

Progon vještica i suvremeni kult homoerotike

Svi su krivovjerci (heretici) u Crkvi mogli misliti, pisati i govoriti što su htje-

Snimio Tvrko Bojić

li. Jednako i Martin Luther. Međutim, ono što je Martin Luther mislio, govorio i pišao od jednoga posve određenog trenutka nije više bilo katolički nauk. I otišao je svojim putem. Nitko mu njegov put i potez u Crkvi nije osporavao. Jednako tako i Galileo Galilei. Nitko ga nije priječio širiti vlastite ideje kao hipoteze, cijeloga je života bio slobodan profesor koji je znao u vojne svrhe unovčiti svoje dalekozore. Svoje ideje nije mogao ovjeroviti niti dokazati eksperimentalnim putem. Naprotiv, i pape i inkvizicija dosta su toga poduzeli kako bi ga sačuvali od daljnjih zabluda.

Galilei je pogriješio u prirodnim znanstima, crkveno učiteljstvo u teologiji. Inkvizicija je god. 1633. bila u zabludi jer nije spoznala kako je protuslovje između heliocentrizma i Biblije samo prividno. Galilei je bio u krivu jer svoj nauk nije mogao dokazati bespogovorno znanstvenim eksperimentalnim putem. Ali je imao pravo glede tumačenja Biblije. Nakana Biblije nije tumačiti što se odvija na astronomskom nebu, nego kako će se čovjek vinuti do Boga, u Božje nebo.

Inkvizicija je spoznala Galileove znanstvenoteoretske slabosti. On to pak sam nije uviđao. Na putu mu se ispriječila i njegova urođena prekomjerna svadljivost. Za Crkvu i pape kopernikanska slika svijeta nikada nije bila problem. To je bio problem za Martina Luthera i Jeana Calvina koji su Bibliju shvaćali i tumačili u svemu doslovce.

Sve te činjenice spadaju u riznicu misaonih tabu tema prosvjetiteljstva. Nedavno smo bili svjedoci protupapinskih prosvjeda na rimskome sveučilištu "Sapienza" zbog Galilejeva slučaja. Ali, unatoč svome opozivu Galilei je do smrti bio i ostao pobožni katolik. Međutim, postao je i ostao nešto kao ikona - zaštitni znak slobodnoga znanstvenika i slobode znanosti u prosvjetiteljskim krugovima. Sa strane razuma - pod tim imamo u zreniku Katoličku Crkvu - "slučaj Galilei" je u svim svojim zamršenim pojedinostima do kraja dokumentiran i pojašnjen. Međutim, tabor scijentista uporno ustrajava na svojoj ideoološki uvjetovanoj zaslijepjenosti pred stvarnošću i nema pomaka. Njihova je krilatica - ili razum, ili vjera. To nose na svojim štitovima i time mašu do danas svi neprijatelji Crkve. Međutim, to "ili-ili" je pogriješno. U svjetlu kršćanskoga racionalizma istina o Galileju zoran je primjer tabu teme prosvjetiteljstva. Popis tih tema jest dugačak, a Volta-

ireovi se epigoni trude da ga iz godine u godinu nadopisuju.

Ono što vrijedi za 'slučaj Galilei', vrijedi i za sve druge 'teške zločine' Katoličke Crkve. Stalno se povlači i nateže istina o križarskim vojnima, o inkviziciji, spaljivanju vještica. Sve su to teme uvijek dobrodošle kad treba udariti po Crkvi. Prosvjetitelji čovječanstva ponavljaju te propagandne laži o Crkvi poput tibetskih molitvenih mlinova. Kršćanski je srednji vijek za njih zauvjek mračni srednji vijek, dok je za te iste glave komunizam u biti veoma dobra stvar kome je jedini grijeh što se kušao na krivačinu ostvariti u praksi.

Tko samo dirne u veličanstvenost i značenje Francuske revolucije, tko u nju posumnja ili pak upre prstom na njezinu krvoljčnost, krvavu jezgru, toga će panduri prosvjetiteljske misli smjesta strpati među reakcionare i poslati u povjesni otpad. Tko se protivi pobačaju kao ubojstvu nerodenog života, takav je neprijatelj ženske slobode. Tko smatra da je stapanje jajne stanice i sjemena početak ljudskoga bića, pravoga čovjeka, a ne nekakvo klupko, masa nevezanih stanica, neprijatelj je znanosti i doslovce fundamentalistički fanatik.

Tko danas na Zapadu smatra kako su brak i obitelj posve naravni i Bogom dani nukleus, ona istinska jezgra svake čovjeka dostojeće civilizacije, taj je u većini suvremenih europskih zemalja prokazani i sudski progjenjeni 'homofobičar', neprijatelj civilizacije i društvenoga poretka. Tko vjeruje da su muškarac i žena slika i prilika samoga Boga, tko smatra kako razlike među spolovima nisu nebitne, psihički, emocionalno i kulturnalno, takva će doskora stići izopćenje iz svih medija i društva sa strane tiska i pobornika 'gender'-kulta.

Jakobinci naše sadašnjice

Nepregledan je broj svjetovnih ateističkih misaonih tabu tema. Može se reći kako se svaka točka Apostolskog vjerovanja danas više-manje osporava. Tko otvoreno i javno ispovijeda svoju vjeru i pristaje uz svoje vjerovanje, doživjet će na svakome koraku protimbe. Pa i naši mediji su skloni upravo onima koji iskaču iz uhodane koločine, disidentima, kritizerima hijerarhije, one koji sumnjuju u pojedine vjerske istine. Takvi su za suvremene slobodoumnikne 'kritički' teolozi, kritički duhovci. Tko sumnja u istine vjere, na visini je suvremene znanosti i zadaće, on je sudoban. Tko je spremjan i nijekati koju vjersku istinu, odba-

citi đavla i pakao, ne vjerovati u konačni sud ('doći će suditi žive i mrtve!'), stiće će ga sankcije suvremenih jakobinaca. Znamo pak tko bijahu jakobinci u Francuskoj revoluciji!

Ideolozima marksizma i lenjinizma mnogo se toga može prigovoriti, ali jedno ne, naime, relativizam. Nisu bili relativisti! Nikada komunisti nisu dvojili spram istine te da postoji istina, i to samo njihova, komunistička, dijalektička. Kao nitko oni su bili uvjereni i sigurni u svome historijskom i dijalektičkom materijalizmu. Smatrali su kako su znanstveno dokazali i prisvojili istinu za sebe, za svu vječnost. Tko je smio osporiti njihove ideje i ideologiju? Takav bi redovito skončavao u čistkama, u gulazima, na Golim otocima i sl. Propašću istočnoga bloka, sovjetskog imperija i njihovih satelitskih satrapa pojам se istine poprično razvodnju i u lijevom bloku. Od pada komunizma u tome se taboru propovjeda uporno kako ne postoji nešto što bi se zvalo 'istinom'. 'Sve je relativno' - blještavim velikim slovima piše na zlatnom telcu komu se danas klanjavu naši naprednjaci. Groze se pred Katoličkom Crkvom upravo stoga što je nadživjela komunizam (pa davno su joj upravo komunisti zakucavali mrtvački kovčeg i pjevali opijelo!), a zatim što ta Crkva i nadalje čvrsto vjeruje kako je Isus Krist - bez kako, zašto ili ali - put, istina i život.

A tko danas - s kojih mu drago razloga - govoriti još uvijek o crkvenim misaonim tabu temama, već je upao u klopku duha vremena. Današnji Papa je kao teolog, zatim kao kardinal i papa krajnje jasno pokazao kako izbjegnuti klopku duha vremena. Jedan od njegovih učitelja jest kao što znamo i sveti Augustin. Taj je Augustin, na obljetnicu svoga biskupskoga posvećenja, opisao obveze svoga svagdana ovako: "Nemirne opominjati, malodušne tješiti, slabe prihvaćati, protivnike pobijati, zaplotnjaču se čuvati, neuke poučavati, lijene prodrmati, prznice odbijati, umišljenike staviti na pravo mjesto, obeshrabrene ohrabrvati, svadljivce smirivati, siromahe pomagati, potlačene oslobađati, dobrima odati priznanje, zle podnositi, i: sve ljubiti!" Što je nekoč Augustin Hiponski dojmljivo zorno i sažeto izrazio, dobra je podloga za svakoga vjernika, za svakoga čovjeka. Danas kao i prije tisuću i petsto godina! Budemo li se držali Isusa Krista i onoga što nam Crkva govoriti, izbjegći ćemo duh vremena i biti na pravom putu u budućnost.

BLAGDAN BLAŽENOG KARDINALA ALOJZIJA STEPINCA I SJEĆANJE NA FRATRE-MUČENIKE IZ ŽUPE MEĐUGORJE

Desetog veljače, na blagdan blaženog kardinala Alojzija Stepinca, u župi Međugorje redovito se slavi spomen na mučeničku smrt franjevaca koji su rođeni u Međugorju ili su u ovoj župi pastoralno djelovali.

Tijekom i neposredno poslije Drugoga svjetskog rata od partizanske i komunističke ruke stradalo je 66 hercegovačkih franjevaca. Desetorica od njih rođeni su u međugorskoj župi ili su u njoj bili dušobrižnici. To su fra Jozo Bencun, fra Marko Dragičević (st.), fra Mariofil Sivrić, fra Grgo Vasilj, fra Jenko Vasilj, fra Križan Galic, fra Bono Jelavić, fra Paško Martinac, fra Andelko Nuić i fra Bernardin Smoljan.

Misna žrtva tog se dana prikazuje i u spomen svim žrtvama iz župe Međugorje palim u tijeku Prvog i Drugog svjetskog, te Domovinskog rata, kao i svima koji su davrali živote za vjeru i domovinu.

Misno slavlje predvodio je fra Svetozar Kraljević.

Foto www.franjevci.info

Gore: Sedmorica
fratara ubijenih
14. veljače u Mostaru

Na fotografiji: Molitva kod skloništa podno crkve na Širokom Brijegu u kojem je 7. veljače 1945. ubijeno 12 fratara. Spomen na taj dan uzima se kao viktimološki spomen-dan Hercegovačke franjevačke provincije kada se sjećamo i molimo za svih 66 pogubljenih fratara u i nakon Drugoga svjetskog rata te za sve žrtve ratova i porača u našem narodu. Svetu Misu na Širokom Brijegu, uz sudjelovanje hercegovačkih franjevaca, predslavio je provincijal fra Ivan Sesar. Mise za ubijene fratre i žrtve ratova slavljene su i na Humcu, u Mostaru te u drugim župama.

BIVŠA MISS SVIJETA NA HODOČAŠĆU KRALJICI MIRA

U Međugorje je hodočastila Mariase-la Álvarez Lebrón iz Dominikanske Republike, Miss svijeta 1982. godine. U skladu s tradicijom, kao dijete je primila sve sakramente, no puninu vjere počela je živjeti tek prije šest godina. Iako je već koncem 80-tih čula za Međugorje, sada ga je prvi put posjetila i doživjela ga snažnije od Fatime ili Lourdes. Zanimljivo je da kao najljepša djevojka na svijetu nije odabrala karijeru fotomodela ili glumice, nego je završila arhitekturu, radi na televiziji, udana je i majka četvero djece. Iskusila je kako „znanost nema odgovore koje mi tražimo; društvo u kojem živimo ne nudi nam odgovore na sve izazove pred kojima se nalazimo. To nam daje samo Bog!“

POVJERENICA AMERIČKOG VELEPOSLANSTVA SUSRELA SVOJE SUNARODNJAKE U MEĐUGORJU

Cynthia Plath, povjerenica konzularnog odjela američkog veleposlanstva u Sarajevu, posjetila je Međugorje 14. veljače 2008. Pred župnim uredom dočekao ju je fra Svetozar Kraljević, koji je organizirao susret s američkim građanima koji borave u Međugorju i međugorskim vodičima koji rade s američkim hodočasnicima.

Tijekom jednosatnog susreta govorilo se uglavnom o praktičnim konzularnim pitanjima s kojima se susreću američki građani u stranim zemljama. Gospodii Cynthia Plath ovo je bio prvi dolazak u Međugorje. Članovi međugorske američke zajednice s

poštovanjem i zahvalnošću primili su njezin posjet, radujući se što njihovo veleposlanstvo misli na njih.

TRINAESTI MEĐUNARODNI SEMINAR ZA SVEĆENIKE

Trinaesti međunarodni seminar za svećenike održat će se u Međugorju od 30. lipnja do 5. srpnja 2008. Tema seminara je: „A nama je posvetiti se molitvi i posluživanju Riječi“ (Dj 6,4). Predavač na seminaru je fra Zvjezdan Linić, ofm.

USUSRET USKRSU

Peta korizmena nedjelja, 9. ožujka - Odredba o Tjednu protiv psovke

Davni je običaj u našoj biskupiji da se tjedan od Glušnice, tj. 5. korizmene nedjelje, do Cvjetnice posveti molitvi protiv psovke u našem narodu. Usrdno vas molimo da se naš narod i župa odrekne tog velikog zla, a sve svoje molitvene nakane, osobito Put križa, prikažimo Bogu kao zadovoljštinu za uvrjede koje mu se psvokom nanose.

Cvjetnica, 16. ožujka - Nedjelja muke Gospodnje

Blagoslov grančica bit će u 10.30 sati na temeljima stare crkve. Odatile u procesiji krećemo u župnu crkvu. Svetе Mise u župnoj crkvi su u 8, 10.30 i 18 sati. Pjevanje muke je pod pučkom Misom. Na svim Misama bit će blagoslov grančica.

Sveti vazmeno trodnevљe

Veliki četvrtak - 20. ožujka. Dan ustanovljenja svete Mise i svećeničkog reda. Taj dan se slavi samo jedna sveta Misa i to navečer. Izjutra nema Mise ni isповijedi. Najvrjednije što nam je Isus ostavio je sveta Misa, zato taj dan svi moramo biti na Misi. U 17 sati ćemo moliti krunicu, a u 18 je svečana sveta Misa. Klanjanje je od 22.30 – 24 sata.

Veliki petak - 21. ožujka. Izjutra u crkvi također nema nikakvih obreda. Put križa za župljane i hrvatske hodočasnike na Križevcu je u 11 sati. Krunica je u 17, a obredi muke Gospodinove i ljubljenje križa u 18 sati. Taj dan je u središtu križ. Neka ne bude nikakve buke i pjesme. Veliki petak je dan strogog posta i nemrsa.

Velika subota - Uskrsno bdijenje - 22. ožujka. Izjutra u crkvi nema nikakvih obreda. Krunica na Veliku subotu počinje u 19 sati, a liturgija svjetla i svečana sveta Misa uskrsnuća Gospodinovog je u 20 sati. Uskrsno molitveno bdijenje - klanjanje je od 23 do 24 sata.

Uskrs - 23. ožujka

Svetе Mise u župnoj crkvi u 8, 11 i 18 sati. Vionica 9, Miletina i Surmanci 10 sati.

Mogućnost za svetu isповijed

Ponedjeljak, utorak i srijeda za župljane sat vremena prije jutarnje Mise. Poslije podne sva tri ova dana isповijedamo od 16.30 pa dalje. Na Veliki četvrtak i Veliki petak isповijedamo od 16 do 17.30 sati, a na Veliku subotu od 18 do 19.30 sati. Na velike dane svi svećenici sudjeluju u večernjem molitvenom programu, kad počne Misa ili obred nema više isповijedanja.

PRIHVATILIŠTE ZA BESKUĆNIKE

Siniša Pucić

Žena bijaše trudna, njezin zaručnik kucao je od vrata do vrata kako bi u hitnosti životne situacije za njih pronašao utočište. Nisu tražili mnogo, samo lijepu riječ, osmijeh, malo mjesta za sebe pod krovom i eventualno komadić kruha. Gosti od potencijalnog domaćina nisu puno iskali, rekli bismo, već sitnicu u materijalnom smislu. No, od cijelog grada umorni putnici nisu dobili ni mrvice, pa kad je već ljudsko milosrđe zakazalo, prostor za porod darovale su im životinje.

Tako je Sveta Obitelj Isusa, Marije i Josipa doživjela koliko srce čovjeka može biti hladno i zatvoreno za drugoga, koliko se njegovo lice može izobličiti, umjesto da se na njemu razlije osmijeh, koliko se njegova ruka može stisnuti od gnjeva, umjesto da bude pružena svomu bližnjem u potrebi. Tako je i naša Majka, Kraljica Mira, podijelila iskustvo tolikih ljudi koji danas šeću ulicama naših gradova, često bez imena i prezimena, bez mrvice ljudskoga dostojanstva, u potrazi za otvorenim srcem, toplinom doma i koricom kruha našega svagdašnjega. Možda su pokucali jednom i na naša vrata a da ih nismo čuli ili znali kako im pomoći.

Prihvatište za beskućnike

U Rijeci već nepunih godinu dana na inicijativu Franjevačkoga svjetovnoga reda Majke Božje Trsatske djeluje prvo prihvatište za beskućnike na ovim prostorima pod nazivom »Ruže sv. Franje«. Naše je srce poput najmirisnije ruže koju Bog zasadi u nama. Njezin miris nikada ne prestaje, a na nama je hoćemo li i koliko dopustiti da taj miris i ljepota dopru do drugih, kako bi se i oni, zajedno s nama, divili Stvoritelju. Osim toga, prema cvjetićima iz života sv. Franje, jednom se prilikom, napastovan, bacio u ružičnjak u kojem od tada do danas na istom mjestu rastu ruže bez trnja. I dok ljudi koji paze samo na izvanjsku ljepotu često druge ubadaju svom bijedom svoje nutrine, na nama je pustiti sve «gubavce naših dana» da nam se približe, da ih poput sv.

Franje zagrimo i prihvatimo svojom ljubavlju bez ožiljaka.

Sto osamdeset volontera pomaže beskućnicima

Prihvatište je od svoga otvorenja do danas primilo sedamdesetak ljudi bez krova nad glavom, s ciljem resocijalizacije, odnosno njihovog povratka u život kakvim zaslužuju živjeti, ne više kao osobe bez imena i prezimena, već kao ostali punopravni građani. Među njima najviše ima osoba sredovječne dobi, osoba koje za ovaj svijet više nisu radno prihvatljive, zatim hrvatskih branitelja, ovisnika, djece iz domova bez odgovarajuće roditeljske skrbi ... Stereotip beskućnika kao osobe koja je stalno u alkoholiziranom stanju i estetski zapuštena sve više isčezava i zamjenjuju ga ljudi koji preko noći

Snimio Siniša Pucić

gube svoj status zbog obiteljskih brodoloma, gubitka posla i statusa u društvu, pa ne čudi što je popriličan broj korisnika u prihvatilištu s visokom školskom spremom i onih koji su do jučer uživali ugled u poslovnom i političkom životu. Pružajući im usluge smještaja, hrane, radne terapije, najviše kroz razgovor, molitvu i stručnu pomoć, taj cilj pokazuje se ostvarivim samo nekoliko mjeseci po njihovom dolasku u prihvatilište. Most između svakoga pojedinog korisnika i institucija koje im mogu pomoći su volonteri - franjevci svjetovnjaci, framski te ostali vjernici koji dio svoga slobodnog vremena daruju beskućnicima. Tako se do danas u mrežu ljubavi «uhvatilo» čak 180 volontera, ljudi s velikim srcem u kojem ima mesta za svakoga, pa i onoga najneznatnijega.

Stereotip beskućnika kao osobe koja je stalno u alkoholiziranom stanju i estetski zapuštena sve više iščezava i zamjenjuju ga ljudi koji preko noći gube svoj status zbog obiteljskih brodoloma, gubitka posla i statusa u društvu, pa ne čudi što je popriličan broj korisnika u Prihvatilištu s visokom školskom spremom i onih koji su do jučer uživali ugled u poslovnom i političkom životu. Pružajući im usluge smještaja, hrane, radne terapije, najviše kroz razgovor, molitvu i stručnu pomoć, taj cilj pokazuje se ostvarivim samo nekoliko mjeseci po njihovom dolasku u Prihvatilište.

Međugorski hodočasnici utemeljili “Ruže sv. Franje”

Središnje mjesto u prihvatilištu je kapela koju krase kipovi Uskrslog Krista i Kraljice Mira iz Međugorja, darovi velikog srca obitelji Vasilj. Nije slučajno da je pobožnost prema Međugorskoj Gospoj toliko prisutna u ovoj kući za beskućnike, s obzirom da su osnivači prihvatilišta, kao dugogodišnji hodočasnici u Međugorje, čvrsto duhovno povezani s Marijinom kućom mira u malom hercegovačkom mjestu. Tako Isus sa svojom Majkom bdiće nad brojnim korisnicima i volonterima prihvatilišta, slušajući njihove svakodnevne vapaje i molitve, otvorena i raskajana srca onih koji zbog svojih pogriješaka i propusta svoje okoline u koju i mi spadamo, nisu u životu pronašli dovoljno razloga za radost i nadu, već su njihova lica često prekrivale suze i očaj. No plamen vjere koji je u njima Bog upalio nisu mogle ugasiti sve životne teškoće, neimaština, odbačenosti ...

Prihvatilište je tako postalo Međugorje u malome, obitelj čije je članove Dobri Otac prikupio sa svih strana Hrvatske, Bosne i Hercegovine pa i drugih zemalja kako bi postali novi ljudi, počeli živjeti novim životom, u punini koju On daje. Mnogi su od njih tu nevidljivu ruku Kristovu, pruženu po ruci svakog volontera, spremno prihvatali, ali bilo je i onih kojima je ovo utočište samo jedna od stanica na njihovom putovanju bez cilja. Tako je i s Međugorjem. Sve vrijeme, a napose korizmeno u kojem se trenutno nalazimo, Gospa poziva, savjetuje, pomaže svakom svome djetetu, hodočasniku i župljaninu da započne s novim životom, mijenjajući sebe i svoje loše navike, a prihvaćajući put prema Isusu Kristu, postavljajući i na njega svjetionike u obliju naših bližnjih koji nam svojim primjerom svijetle da ne skrenemo s pravog puta, staze koja vodi u Život.

UMJETNIK - OBRAĆENIK - HUMANITARAC MAURO HARSCH

Priredila Lidija Paris

Mauro Harsch rođen je u Luganu (Švicarska). Studij glasovira završio je u Veneciji 1987. Snimio je brojne nosače zvuka koji su postigli uspjeh kod publike i kritike u Europi, Australiji i SAD-u. Godine 1987. osnovao je fondaciju *Medjugorje per l'Infanzia*, 1994. pokrenuo je "St. Moritz Piano Festival", a 2002. pokret "Ars Dei" koji promiče rad mlađih europskih glazbenika. Od 1987. predaje glasovir i komornu glazbu u školi Conservatorio della Svizzera Italiana. Član je žirija na mnogim međunarodnim natjecanjima.

Pustolovina koja je preobrazila cijeli moj život

Tijekom ljeta 1984. provodio sam praznike u jednom mjestancu u švicarskim planinama. Tamo je počela pustolovina koja je nekoliko mjeseci kasnije preobrazila cijeli moj život.

U to sam vrijeme bio mlak kršćanin i pomalo sumnjičav prema Crkvi. Tražio sam nešto što nisam uspijevao naći, nešto što bi mojem životu dalo dublju vrijednost. Često sam se pitao u čemu je pravi smisao ljudskog života i bio sam svjestan da bi u tom traženju i moja ljubav prema glazbi kojom sam se bavio od djetinjstva mogla dobiti novu dimenziju. Dugo vremena bavio sam se transcendentalnom meditacijom i filozofijom, ali zadovoljstvo koje sam u tome nalazio ubrzno se pokazalo iluzorijum.

Citajući jedan talijanski časopis naišao sam na čudan naslov: „Gospa se ukazuje ... šestero djece tvrdi da svakog dana vide tajanstvenu Gospođu koja daje poruke mira, ljubavi i pomirenja ... Tisuće vjernika, ozdravljenja, obraćenja ...“ Nisam vjerovao da u naše vrijeme jedan ozbiljan časopis može objaviti takav tekst!

Nekoliko dana kasnije usnuo sam čudan san čije značenje tada nisam shvaćao: ponad

jednog brda pojavila se predvina duga čija je svjetlost u meni izazvala osjećaj pravog blaženstva. Ta je slika odjednom nestala, a neka me sila bacila na koljena prouzročivši snažnu fizičku bol. Probudio sam se pitajući se odakle ta bol, budući da je to bio samo san. Na moje veliko čudo, koljena su me doista boljela iako uopće nisam pao! To je bio prvi od znakova koji su me malo pomalo doveli do uvjerenja da Bog u pravom trenutku može dotaknuti ljudsko srce, ostavljajući mu slobodu hoće li ga slijediti ili ne.

Od toga dana sve sam češće mislio na tih šestero mlađih i poželio sam otići u to udaljeno hercegovačko mjesto. Osjećao sam poziv koji je postajao sve snažniji.

Krajem studenog te iste godine u jednoj knjižari u Comu našao sam knjigu francuskog teologa Renea Laurentina pod naslovom „Ukazuje li se Gospa u Međugorju?“ Odluka je bila donesena. Svakako moram otići u to mjesto.

Kao da je vrijeme stalo

U Međugorje sam stigao 19. veljače 1985. s jednom znanicom glazbenicom. Prostor pred crkvom bio je potpuno prazan. Bilo je strahovito hladno, puhao je ledeni vjetar. Pomislih da sam došao na pogrešno mjesto. Ušao sam u crkvu – i u njoj je vladala velika hladnoća. Nije bilo hodčasnika, samo nekoliko domaćih ljudi koji su molili krunicu.

Nakon mnogih godina tijekom kojih sam uporno odbijao kleknuti pred svetočrništem, pau sam na koljena ... i odjednom u sebi osjetio snažnu radost koju ni danas ne mogu opisati riječima. Sjetio sam se svoga sna ... prepustio sam se molitvi Zdravomarija i zvucima pjesama ... sve je teklo poput izvora čiste vode. Molitveni program odvijao se na hrvatskom jeziku, trajao je puna dva sata, ali nisam ni primjetio kako je vrijeme prošlo. Kao da je vrijeme stalo. To je bio početak mog

obraćenja. Povjerovao sam da se upravo u tom svetohraništu, koje sam tako dugo zaštao, u Euharistiji, nalazi izvor milosti, istine i svega dobra.

Poslije Mise ušli smo u sakristiju i tamo susreli vidjelicu Mariju. Pojavio se i jedan fratar s kojim smo za sutradan dogovorili susret u župnom uredu. Bio je to fra Slavko. Čim je saznao da smo glazbenici upitao nas je želimo li svirati u crkvi za vrijeme ukazanja.

U podne smo uspeli na Brdo ukazanja. Snažan, hladan vjetar i dalje je puhao bez prestanka. Puteljak je bio kamenit, trnovit, prava muka. Kamenje kao da je simboliziralo kušnje i poteškoće koje susrećemo u životu. Osjetio sam dubok unutarnji mir. S mjesta ukazanja pružao se pogled na Međugorje. Izgledalo mi je kao da sam se vratio u prošlost. Sve je bilo jednostavno i mirno, prava oaza mira.

Prvi put sam shvatio što znači moliti srcem

Poslije podne pošli smo prema crkvi da probamo Schubertovu Ave Mariju, skladbu koju smo htjeli izvesti za vrijeme ukazanja. Susreli smo jednog fratra koji nam reče: „Nema struje!“ Nije se, dakle, moglo svirati orgulje ... Mi smo se nadali da će se struja vratiti ... Kad je počela krunica, još smo uvijek bili u mraku ... struja je došla u 17.30. U 17.45, kad su Jakov, Ivan i Marija počeli svoj susret s Gospom, iz orgulja su se zaorili zvuci Ave Marije ... ne znam što se sa mnom događalo. Mislim da sam tada prvi put shvatio što znači moliti srcem ... obuzeo me osjećaj neizmjerne slobode.

Na kraju Ave Marije oko mene se u požnoj molitvi okupila skupina međugorske djece. Taj sam znak protumačio mnogo kasnije.

Po povratku u Švicarsku razmišljao sam o tome što mi se dogodilo. Zašto baš u Međugorju? Zašto sam morao otici u to siromašno selo, u tu komunističku zemlju da otkrijem tako velike vrijednosti? Zašto sam tek tamo iskusio kršćanstvo? Mislio sam da se možda radi o vatri od slame, o prolaznom oduševljenju, i da će se za nekoliko tjedana sve vratiti na staro, no nije bilo tako. Iako nikomu nisam pričao o onome što mi se dogodilo, prijatelji i znanci su primjećivali da sam se promjenio kao osoba i kao glazbenik. Prolazili su dani i tjedni. U nekoliko mjeseci dogodilo se nešto

„Ne brini se“, reče mi fra Slavko. „Kada dođe vrijeme, Gospa će ti pokazati pravi put.“

što mi nije uspjelo tijekom godina, kako u duhovnom životu tako i u glazbenoj interpretaciji. Izvana se ništa nije bilo promijenilo, ali moje unutarnje stanje utjecalo je na sve što sam činio. Nikad kao tada nisam bio uvjeren da je vjera snaga koja se prenosi, koju treba prenositi i dijeliti s bližnjima.

Odlučio sam pokrenuti nešto novo

Iste godine u prosincu vratio sam se u Međugorje te ponovno ljeti 1986. Razvilo se iskreno prijateljstvo s fra Slavkom Barbarićem.

U ožujku 1987. fra Slavko me pozvao da budem nazočan jednom ukazanju u župnom uredu. Bila je to posebna milost, neочекivani dar. Samo su malobrojni mogli stati u srušnu prostoriju u kojoj su se događala ukazanja. Toga dana došao je Jakov.

Pao je na koljena. Počeo je tajanstven susret s Gospom. Oči su mu zasjale. Micao je usnama, ali se nikakve riječi nisu čule. Dječak je izašao iz našeg vremena i prostora, izgubio dodir s vanjskim svijetom. Sve je bilo vrlo prirodno i jednostavno. Ljudi nepomični. Nevjerojatna tišina. Kao da je vrijeme doista stalo. Nekoliko minuta kasnije Jakov se vratio u našu stvarnost. Ukažanje je završilo.

Riječi ne mogu opisati taj događaj. Jedino mogu reći da sam u tim trenutcima pomislio kako je Međugorje doista Božji dar čovječanstvu i Crkvi. Toga sam dana fra Slavku rekao da me međugorsko iskustvo potiče na karitativni rad, napose s djecom. „Ne brini se“, reče mi fra Slavko. „Kada dođe vrijeme, Gospa će ti pokazati pravi put.“

Tijekom sljedećih mjeseci raspitivao sam se kod raznih humanitarnih organizacija, ali sam primjetio da naginju raznim političkim ili ideološkim doktrinama, pa mi nisu odgovarale. Želio sam organizaciju koja ne bi samo materijalno intervenirala na mjestima gdje vlada potreba, nego bi bila i moralna i duhovna podrška u smislu istinskog kršćanskog bratstva koje sam otkrio u Međugorju. Odlučio sam pokrenuti nešto novo i tako je 31. prosinca 1987. kod notara u Chiassu osnovana fondacija *Medjugorje per l'Infanzia*. Dva mje-

seca kasnije ona je službeno priznata i u Švicarskoj.

Projekti

Samo godinu dana kasnije Fondacija je brojila 600 dobrotvora. Da bih javnost bolje upoznao s njezinim djelovanjem, u Odbor sam pozvao razne osobe iz kulturnog i vjerskog života. Uz njihovu podršku organizirali smo dobrotvorne koncerte u Luganu i tako se stvorila velika obitelj koja je išla istim putem – putem solidarnosti s djecom u potrebi.

Prvi projekt bio je izgradnja jedne kuće za potrebitu djecu u Indiji (1989.). Slijedile su kuće u Brazilu (1992.), u Majčinom selu u Međugorju (1995.), vođenje projekata u Rumunjskoj, na Madagaskaru, u Poljskoj, na Kosovu, u Rusiji i u Ukrajini.

Na poziv fra Slavka Barbarića, koji je osnivanjem Majčina sela u Međugorju želio bar malo ublažiti posljedice rata u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, Fondacija je sagradila kuću „Popoljci“. Radovi su počeli početkom 1995. Vojnici UN-a stacionirani u Međugorju besplatno su iskopali temelje. Kuća „Popoljci“ i još tri kuće u Majčinu selu koje su financirali drugi dobrovrti blagoslovljena je 27. lipnja 1995. Fondacija i dalje pomaže rad Majčina sela, a uključila se i u projekte fra Jozu Zovku na Širokom Brijegu.

Gospa mi je dala znak

Tijekom godina prolazio sam kroz rado-sna razdoblja i kroz teške trenutke, ali vjera koju sam otkrio u Međugorju nije slabjela, no 1998. sam se prvi put suočio sa sumnjama u vezi s iskustvom doživljenim u Međugorju. Obuzele su me dvojbe, napast da sve smatram iluzijom. Tada su se dogodile dvije stvari koje su me ohrabrike da nastavim putem kojim sam krenuo.

Dvaput sam susreo papu Ivana Pavla II.: 25. veljače 1998. (25. u mjesecu je dan kada Gospa daje poruku u Međugorju) smio sam nazočiti Misi koju je Papa slavio u svojoj privatnoj kapelici, a 20. veljače 1999. (na obljetnicu mojeg obraćenja u Međugorju) ponovno sam ga susreo. Slučajnost? Nisam birao te datume, nisam na njih utjecao. Za mene imaju veliko značenje. I još nešto: nakon druge audijencije slušao sam katehezu o. Livija Fanzage (Radio Maria). Govoreći o ukazanjima u Fatimi i u Lurdru, snažno je naglasio: „Gospa nam često daje potvrdu kroz brojeve, kroz značajne datume“.

Ja sam svoju potvrdu dobio.

NE BOJ SE, GEHAZIE!

fra Iko Skoko

Gehazi je bio mladić koji je pomagao proroku Elizeju (Bog je pomagao), a Elizej bijaše učenik i sluga proroka Ilike te njegov nasljednik u Izraelu. Podrijetlom iz Abel-Mehole, živio je u drugoj polovici 9. stoljeća prije Krista. Prije Ilijina uznesenja zatražio je da ima obilje njegova duha. Gehazi je bio s Elizejom na brdu Karmelu. Tu mu je prorok dao svoj štap i posalo ga u kuću Šimankinu da joj oživi sina kojeg joj je Bog darovao uslišivši Elizejevu molitvu.

Gehazi je bio posebno nezadovoljan što Elizej nije ništa htio uzeti od Naama, aramskog vojskovođe kojeg je očistio od gube, nego ga je jednostavno otpustio da se u miru vrati u svoju zemlju. Naaman je Elizeja htio nagraditi za dar ozdravljenja od teške bolesti ali je Elizej dar odbio, smatrajući da je ozdravljenje Božja milost. Kad je Gehazi video da se Naaman vraća s daram kojeg je bio naumio dati njegovu učitelju, pomicli: "Moj je gospodar poštudio Naamana, toga Aramejca, i nije primio ništa od onoga što mu je ponudio. Tako mi živoga Jahve, potrčat ću ja za njim i uzet ću štogod od njega" (2 Kr 5,20). Tako je i učinio. Kad su se susreli, prevario je vojskovođu i od njega zatražio talenat srebra i dvije haljine, navodno za neka dva mladića. Na-

aman mu dade dva talenta i dvije haljine. Gehazi je dar sakrio u svoju kuću.

Kad je došao Elizeju i njega je prevario, lažući kako nikamo nije išao. Elizej je sve znao, čak i to što je Gehazi zamislio uraditi s novcem. Božji čovjek mu reče: "Ali će se i guba Naamanova priljepiti za te i za twoje potomstvo zauvijek" (2 Kr 5, 27). Gehazi postade gubav.

Elizej je pronicao i aramejske vojne narme. Kad je aramejski kralj saznao da Elizej njegove planove iznosi izraelskom kralju, poslao je jake snage da ga uhvate. Videći brojne vojnike oko kuće, u kojoj je bio prorok, njegov se mladić prepade. Elizej mu reče: "Ne boj se, jer ih ima više s nama, nego s njima" (2 Kr 6,15). Svi aramejski vojnici su oslijepjeli pa su ih Izraelci lako zarobili. No Elizej nije dao da im se učini ikakvo zlo, nego je zatražio da ih okrijepe i vrate njihovu kralju.

Gehazi je dugo živio uz Božjeg čovjeka Elizeja. Više je puta video kako Bog djeluje preko tog proroka. Pa ipak, Gehazi nije dopuštao da ga Božji duh oblikuje i vodi kroz život. Opirao mu se jer je vjerovao samo u snagu novca. Služio se lažima da bi došao do moći. Zato je sve izgubio.

Čovjek koji se uvijek uzda u Boga ne boji se, nego u svemu obiluje i živi bez laži!

ŠTO SI MI DUŠO KLONULA ...

Jedna je devetogodišnja djevojčica na samrti probudila vjeru u svojoj majci. Majka je, istina, uvijek s djecom molila, išla na Misu, govorila o Isusu, o vječnosti ... No kad je djevojčica teško oboljela i bila na pragu smrti, majka je plakala i s gorčinom izgovorila riječi sumnje u vječnost. Djevojčica ju je prekorila: "Mama, zašto plačeš kad znaš da ćemo u vječnosti ponovno biti zajedno? Zar mi nisi govorila kako nakon smrti idemo u nebo kod Boga gdje je puno ljepše nego ovdje na zemlji?"

Majka je, nakon tih riječi, ostala u šutnji.

Pred nama je Uskrs. Uskrs je dan pobjede i dan početka vječnosti za one koji vjeruju. Možemo li ostati ravnodušni uz takav događaja koji progovara po Isusu? Zar možemo obuzdati osjećaje i ne kliknuti sive Spasitelju: Hvala ti, Pobjedniče! Bravo Isuse! Ti si naš spas! U tebi je izvor životni, tvojom svjetlošću mi svjetlost vidimo!

Kao kršćani, u trenutcima kad nas pritisne život ili kad se nađemo u teškoj kušnji, ne bismo trebali klonuti. Naša vjera, koju od nas traži Isus, mora biti jača od trenutnih zemaljskih iskušenja. Isus Ocu ostaje vjeran do kraja. I Majka je vjerna do kraja, sa Šinom ostaje do kraja križnoga puta. Uskrs je svijetli trag koji nas trajno treba voditi na putu. Radost da ćemo jednom, nakon životne borbe, biti u vječnosti ničim ne smije biti dovedena u pitanje. Isusovu pobjedu nad smrću moramo svakodnevno u stvarnosti živjeti i vjerodostojno svjedočiti.

Istina, imat ćemo, ili možda već imamo trenutaka kad smo pod križem, a nemamo snage niti volje za ustajanjem. Grijeh nas je oborio na zemlju i ne da nam naprijed. No zapravo je Isus za takve i pošao u smrt i takvi se najviše i mogu nadahnuti njegovim uskrsnućem. Ako želimo poći za Isusom, čovjekov pad nije kraj. Ustat i ići naprijed zadaća je onih koji vjeruju da s Isusom mogu stići na adresu vječnosti.

Naša suputnica na tom putu jest Gospa koja je upravo po svojim ukazanjima pokazala koliko joj je stalo da nitko ne klone u duhu, nego da živi u sjaju pobjede njezina Sina. Vjera je u svemu najvažnija. Vjera one djevojčice koja nije klonula u trenutcima smrti.

fra Mario Knezović

POMOGLA MI JE KRALJICA MIRA

Put u Međugorje, nakon tolikih godina lutanja, bio je prekrasan. Iako već tada s velikim zdravstvenim problemima, uspjela sam se popeti na Brdo ukazanja Kraljice Mira. Počela sam otkrivati sebe, osjetila sam obraćenje.

Prije više od godinu dana dobila sam snažan poziv da odem u Međugorje. Već je bilo prošlo dugih devet godina kako sam tamo bila - život nas odnese na neke druge, sporedne putove i premda si stalno obećavamo da ćemo se vratiti na glavni put, vrijeme prolazi. U svijetu u kojem živimo često to zaboravimo. Uvijek se nađe nešto važnije i tako zалutamo. Bila sam vjernica. Satima sam se na koljenima znala moliti Isusu, našoj Gospo, plakati, tražiti, pitajući Boga zašto. No sada sam nova osoba, više ne plačem, ne tražim, nego se prepustam rukama našega Isusa i naše Kraljice Mira. Jer to je jedini pravi put!

Put u Međugorje nakon tolikih godina lutanja bio je prekrasan. Iako već tada s velikim zdravstvenim problemima, uspjela sam se popeti na Brdo ukazanja Kraljice Mira. Počela sam otkrivati sebe, osjetila sam obraćenje.

Liječnici još nisu bili otkrili pravi razlog mojeg sve težeg kretanja. Bila sam na raznim terapijama za križa - od masaže do plivanja. Božić je brzo prošao ... Prvi tje dan u prošloj godini bio je pun loših vijesti - svaka nova pretraga donosila je goru prognozu. Pretposljednjeg dana pretraga donesena je odluka da će još taj vikend u bolnicu na operaciju. Bilo me je strah, premda sam to pred svojim najbližima pokušavala sakriti. Nakon pretraga, dijagnosticiran mi

je rak lijeve dojke koji se proširio na tijelo, kosti, osobito kukove, što je bio razlog moje ukočenosti posljednjih mjeseci. Prepisana mi je kemoterapija. Put u Međugorje 2006. godine prije Božića na jedan me je način pripremio za životnu bitku koja je bila preda mnom. To mi je pomoglo da na početku bitke nisam pitala zašto, nisam žalila samu sebe, nisam plakala, nego sam se prepustila u ruke Isusa i Gospe! Danas zahvaljujem Gospu za sve što mi je učinila, za prijatelje i posebno za molitve Marije Vučak koju je Gospa poslala u moj život.

Bitka je počela, i u toj bitci cijela je moja obitelj postala drukčija, pronašla je vjeru. Molitva, post i otvoreno srce postali su putovi kojima koračamo kroz život. Kćerka mi je godinu dana prije toga upisala teologiju, i sama kaže da je lutala od jednoga do drugog fakulteta tražeći sebe, a pravu sebe našla je upravo na tom fakultetu. U veljači je s mojoj sestrom krenula na put u Međugorje, ona nije tamo bila otkad je bila malo dijete. U trenutku kad je klekнула pred Gospin kip ispred crkve, potekle su joj suze. Osjećala je ono što osjetimo kada otvorena srca dođemo u Međugorje. Srce je našlo svoj dom. Drugoga dana njezina puta molila je u crkvi i u jednom trenu dok je molila suze su presušile, obrazi su joj gorili, osjetila je mir u srcu. Posljednjih godina dana često mi je s takvim ushitom pre-

pričavala taj događaj. Zahvalna sam Gospu što mi se cijela obitelj promijenila. Vratili smo se na pravi put. Kćerka mi je prošle godine diplomirala na Evandeoskom fakultetu u Osijeku na temu Međugorje - nova evangelizacija, na čemu svi zahvaljujemo Gospu.

Riječima je teško izraziti koliko sam zahvalna Mariji Vučak za njezine molitve i post za mene. Na svom životnom putu nisam upoznala do sada osobu koja toliko nadahnjuje samim svojim prisustvom i predanošću srcu Isusovu i Kraljici Mira, kraljici naših srca!

Bitka je bila duga, ali kako je odmicalo vrijeme moji nalazi su bili sve bolji i boljni. Doživjela sam puno susreta s liječnicima u kojima ni sami nisu mogli vjerovati mojem sve bržem oporavku. Za vrijeme kemoterapije ni jednom nisam osjetila bolesti niti mučninu. Mogu jedino reći da je u nekim trenutcima bilo iscrpljujuće, ali čak sam i tada mogla moliti krunicu, što mi je vraćalo snagu.

Mnoge stvari su se promijenile u mom i životu moje obitelji. Vratila nam se opet bliskost koja se izgubila na putu trčanja kroz život. Sada hodam, stanem svaki dan da zahvalim Bogu, našem Isusu i našoj Gospo na čudu zvanom život. Ozdravila sam na čudežne mnogih. Sada zahvaljujem Bogu i svjedočim o onome što sam doživjela i prošla.

Katarina Živković, Osijek

Snimio Tvrtko Bojić

MILOSNI BOŽJI IZVOR - SV. MARGARITA ALACOQUE

Francuska je zemlja marijanskih hodočasničkih mjesta. Osim nekoliko poznatih i od Crkve priznatih u kojima se ukazivala Blažena Djevica Marija (o njima smo pisali u Glasniku mira!), ima i drugih mjesta gdje se Blažena Djevica dostoјno časti i gdje vjernici rado dolaze. I ne samo Blažena Djevica Marija!

fra Karlo Lovrić

U ovom broju predstavljamo Paray-le-Monial, mjesto s devet tisuća stanovnika koje se nalazi u pokrajini Burgundiji. Tu se u 17. stoljeću Isus ukazao sv. Margareti Mariji Alacoque i dao joj nalog odgovornima u Crkvi prenijeti da se uvede čašćenje Njegova Presvetog Srca. Kad se pročita ovaj članak bit će jasnije kako je nastala pobožnost čašćenja prvih petaka.

Kad je nastao Paray-le-Monial?

U srednjem vijeku naselja su nastajala uz samostane pa je tako uz benediktinski samostan (970.) nastalo i mjesto Paray-le-Monial. Graditelj je bio sveti monah Hugues de Semur (XII. st.). Župnik Clunya u ovom je mjestu sagradio crkvu koja je do danas gotovo nepromijenjena izgleda. Crkva je za Francuske revolucije sačuvana, ali su redovnici napustili mjesto i crkvu je otkupio grad. Obnoviteljski radovi na njoj započeli su 1856., a papa Pio IX. promaknuo ju je u baziliku Srca Isusova. Ovaj važni spomenik u Burgundiji predstavlja najljepšu zgradu romanske arhitekture, ali najljepši spomenik koji ni Zub vremena ne može uništiti je sv. Margaret Marija Alacoque koja je rođena 22. srpnja 1647. u župi Verosvres.

Božji putovi su drukčiji

«O dubino bogatstva, mudrosti i znanja Božjega! Kako su nedokućive njegove odluke, i kako neistraživi njegovi putovi! Tko je nai-mje upoznao Gospodnju misao? Tko li mu je bio savjetnik?» (Rim 11,33-34)

Božji putovi često se ne slažu s ljudskim mišljenjima. Ne vidi li se već u Stalom zavjetu kako Bog za ostvarenje svojih najvažnijih planova iz jedne posve nepoznate zemlje doziva još manje poznata stvorenja. Sam Isus, njegov jedinorođeni Sin, Otkupitelj svijeta, trebao se roditi u Betlehemu. Njegova majka trebala je biti

Koje su to skrivene stvari koje se male-nima objavljaju?

Temeljna objava

Tri male riječi, takoreći vatrom pisane, dostatne su da izgovorimo bitnu Kristovu objavu koja je važna za svakoga čovjeka, objavu koja se nikada ne smije zaboraviti: BOG JE LJUBAV. Te tri riječi izlaze iz srca ljubljenoga učenika koji je s Marijom Magdalrenom i nekim ženama bio uz Mariju u trenutku kad je Krist umro i time ljudima dao dokaz «najveće ljubavi».

Ivan piše: *«Jedan od vojnika probode mu kopljem bok i odmah je potekla krv i voda. Koji je ovo vidio, svjedoči o tome, da i vi vjerujete.»* Pravom pashalnom Janjetu pristaje riječ: *«Nijedna kost mu se ne će slomiti.»*

Još je rečeno: *«Gledat će onoga koga su proboli.»* (Iv 19,34-37)

Mistici i sveci promatrati su Isusov bok i prodrli do njegova srca koje je svoju krv prolilo za spasenje svijeta i darovalo živu vodu Duha.

Izabranje "ljubljenog Paraya"

Francuska iz XVII. stoljeća izlazi izra-nenja takozvanim vjerskim ratovima. Jan-

Tri male riječi, takoreći vratom pisane, dostačne su da izgovorimo bitnu Kristovu objavu koja je važna za svakoga čovjeka, objavu koja se nikada ne smije zaboraviti:
BOG JE LJUBAV.

senizam je u Crkvu donio puno više straha nego ljubavi. To je vrijeme kada je više nego ikada bilo potrebno otkriti evanđelje, veselu vijest, ljubav.

U mjestu Paray, kako navedosmo, već se odavno nalazi benediktinski samostan koji je priključen opatiji Cluny. Njegovi su redovnici sagradili današnju, divljenja do stojnu baziliku.

Od 1618. svoju posebnu misiju tu imaju i isusovci. Osim toga, ovaj grad, u kojem se još moli, u suglasnosti s Ivanom Chantal 1626. godine želi dovesti i redovnice

Marijina pohoda. Sv. Ivana Chantal (1572.-1641.), udovica od 1601., sa sv. Franjom Saleškim utemeljila je 1610. Red Marijina pohoda u Annecyu kod Ženeve.

Sv. Franjo Saleški, biskup Ženeve, zapisaо je:

«Naša mala kongregacija uistinu je djelo Srca Isusova i Marijina. Umirući Otkupitelj darovao nam je život kroz svoj otvoreni bok.»

Bio je nadahnut i dao je svomu Redu grb koji je imao «jedno jedino srce probodeno s dvije strijele», a iznad srca kriz okružen dvjema trnovim krunama s ugraviranim imenima Isusa i Marije.

Između Paraya i Clunya nalazi se malo mjesto Verošres. Tu je 22. srpnja 1647., na blagdan sv. Marije Magdalene, rođena Margaretra Marija Alacoque.

Od djetinjstva je zazirala od grijeha, molila i rado prebivala pred Presvetim olatarskim sakramenton. U svojoj četvrtoj godini, za vrijeme svete Mise, osjetila se potaknutom potpuno se posvetiti Bogu.

Gospodin joj je kasnije rekao:

«Ja sam taj koji sam te na to privolio ... i onda sam te predao brizi moje svete Majke, da te ona oblikuje po mojoj želji.»

Vrlo je rano upoznala patnju - bez oca je ostala u osmoj godini, a njezina majka, udovica s petero djece i opterećena životnim problemima, zbog posla je vrlo rijetko mogla biti s njima kod kuće. Margaretu su smjestili u jedno sirotište. Tu je u svojoj devetoj godini primila prvu sv. pričest. Kao dijete, voljela je oponašati redovnice. U to vrijeme opaka bolest baci je u krevet. Četiri godine nije mogla učiniti ni koraka. Moli se Blaženoj Djevici Mariji i ozdravlja nakon zavjeta da će «jednoga dana postati jednom od njezinih kćeri». Kad je ozdravila ipak je više čeznula za zemaljskim stvarima. Željela je živjeti poput svojih vršnjakinja pa je bez grižnje savjesti trčala za ugodnostima ovoga svijeta. Vesele naravi, zaboravlja na obećanje i ide tako daleko da se za vrijeme karnevala maskirala. Kasnije će se zbog takva načina života gorko kajati. Isus joj šalje križ koji ju je trebao opametiti i vratiti k sebi. Jednim nepromišljenim ugovorom njezina se majka predala tiraniji svoje rodbine, što je Margaretu Mariju toliko uozbiljilo da je u njoj opet rasla ljubav prema Isusu, osobito prema Isusu u Presvetom olatarskom sakramentu.

Ljubi siromašne i dijeli s njima ono što ima. Daje im vjerouaučnu pouku. Njezina ljubav je vidljiva: rođake s očeve strane, koji vode pretjeranu brigu o udovici i nje-

zinim kćerima, naziva «dragim dobročinateljcima» njihovih duša.

Rođaci sile Margaretu Mariju na udaju, što ona odbija. Bog od nje traži da bude redovnica i to u sv. Mariji kod sestara Marijina pohoda.

«Čim mi se spomenulo ime Paray» - pisala je - «Širilo mi se srce od radosti.» Njezin brat ju je 25. svibnja 1671. doveo u dragi Paray. Dok čeka u samostanskoj čekaonici, u svojoj nutrini čuje riječi: «Ovo je mjesto gdje te želim imati.»

Dvadesetog srpnja ostavlja sve, a 25. kolovoza oblači redovničko odijelo i dobiva ime Margareta Marija.

U svojoj otvorenosti za istinu brzo otkriva da duh reda ne zahtijeva ništa izvanredno od redovnica i to joj je dano na znanje. Odgovorni je stavljaju na kušnju. Boji se da bi je mogli potjerati, ali joj Gospodin jamči:

«Kaži svojoj poglavarici da se nema čega bojati ako tebe primi, jer ja jamčim za te ...»

Prije nego je 6. studenoga 1672. položila zavjete, obavlja desetodnevne duhovne vježbe u povezanosti sa svojim najvišim Učiteljem. Jedno mjesto u vrtu, okuženo žbunjem ljeske, postaje mjestom milosti, ponajprije rasvjetljenjem o tajni muke koju prima.

«Ipak, to je ono što mi je darovalo mnogo ljubavi prema križu.»

Njoj su pridržane posebne milosti. Jednoga 1. srpnja za molitve **Tebe Boga hvalimo**, na njezino rame palo je božansko svjetlo pod «likom malog đjeteta» i ostane mirovati. U tom trenutku je ozdravila - vratio joj se glas koji je bila izgubila.

(Svršetak u sljedećem broju)

ISPOVIJEDANJE U MEĐUGORJU

fra Karlo Lovrić

Već je odavno postalo krilaticom kako je Međugorje isповједаonica svijeta. Zasigurno, ne bez razloga! Od ranih osamdesetih godina ta svjetska isповједаonica rasla je geometrijskom progresijom. Osim što se povećavao broj hrvatskih svećenika-isповједnika, povećavao se i broj svećenika stranaca, svih jezika i naroda. Još uvijek su dojmljivi prizori iz ranih osamdesetih godina kako vjernici (tada još uglavnom Hrvati!) čekaju u redu na ispjovjed pokraj crkve na ledini.

Danas je prizor ništa manje dojmljiv, samo svećenici više ne ispjovjedaju na ledini nego u trideset jednoj ispjovjedaonici (25 vani i 6 u crkvi). I opet ih je pre malo. Zato se i dalje koristi prostor uz crkvu (prostrana ledina pokraj župnog ureda samo za obljeticnicu i Moličveni festival mlađih!) i svećenici sjedeći na stolicama primaju pokornike koji sada mogu birati: klečati ili sjediti. Ovo je doživio i često doživjava vjernik-hodočasnik ili putnik namjernik koji slučajno navrati u Međugorje. Još više mu to upada u oči ako i sam želi pristupiti sakramentu pomirenja (svetoj ispjovjedi), pogotovo ako mora čekati nekoliko sati na red. Ne zna se komu je mučnije: svećeniku koji satima mora sjediti i strpljivo slušati ili pokornicima koji su možda cijeli dan putovali ili pješice hodočastili. Opasnost je velika da svećenici i pokornici izgube strpljivost, što ne bi dolikovalo ni mjestu pomirenja, ni svećeniku koji ima delikatnu zadaću očinski prihvati svakog pokornika i imati za njega dovoljno vremena, a ni pokorniku koji je došao tražiti zbog grijeha izgubljeni mir, a on ušao u još veći nemir.

Da bi se izbjegle nepredviđene gužve i dugi redovi i da bi se svatko vratio u svoj dom i svoju sredinu izmiren s Bogom u svetoj ispjovjedi i da bi se izbjegla gužva pred ispjovjedaonicama, savjetujemo:

1. Voditelji organiziranih skupina neka navede **Urednu informaciju, na telefone: 00 387 36 651 988 ili 00 387 36 653 316**, koliko hodočasnika dolazi.
2. Bilo bi hvalevrijedno kad bi se voditelji pobrinuli za duhovno vodstvo na putu i našli svećenika/e koji će ih pratiti.
3. Penitenti (pokornici) koji žele ispjovjed-razgovor neka to učine u prijepodnevnim satima i neka se prije najave preko

5. Koji traže ispjovjed-razgovor neka to čine kroz tjedan (ponedjeljak-četvrtak). Što je rečeno pod br. 5 to vrijedi i za vjernike župe Međugorje i okolnih župa.
6. Ne planirati svetu ispjovjed u Međugorju nedjeljom i svetkovinama do podne, jer svećenici slave svete Mise u filijalnim crkvama.
7. U misnom slavlju uvjek sudjelovati od početka do kraja. Ne prekidati misno slavlje, posebice nedjeljom, tražeći ispjovjed.
8. Od 25. lipnja do blagdana Uzvišenja svetoga Križa sv. Misa slavi se svakoga dana i u 13 sati. Mogućnost za svetu ispjovjed od 12.30, te od 16, odnosno 17 sati.
9. Svake subote kroz godinu sv. Misa se slavi u 13 sati. Sveta ispjovjed od 12.30 te od 16 sati.

Udruga Svetazemlja, Čitluk, organizira hodočašće u Lourdes

Prva skupina: 11. – 16. svibnja 2008. Odlazak autobusima, povratak zrakoplovom.

Druga skupina: 16. – 21. svibnja 2008. Odlazak zrakoplovom, povratak autobusom.

Program hodočašća:

Posjet svetištu sv. Ante u Padovi i sv. Misi u svetištu; obilazak Avignona, grada u kojem su pape boravili od 1309. do 1377. godine; posjet Carcassonneu, najpoznatijem srednjovjekovnom gradu u Europi. Tijekom putovanja osiguran polupansion (doručak i večera), a u Lurd puni pansion (doručak, ručak i večera). Svaki dan slavit će se sv. Misa s prigodom za sv. ispovijed. Imamo dosta vremena za zajednički program i za osobni obilazak svetišta te za osobnu molitvu. Obadvije skupine sudjelovat će na međunarodnoj sv. Misi u velikoj podzemnoj bazilici sv. Pija X. Riječ je o predivnom iskustvu. Svake večeri u 21 sat večernja procesija sa svijćama i molitva krunice. Pobožnost Križnog puta, posjet Bernardićinoj rođnoj kući i kući njezinih roditelja; posjet zatvoru, obilazak starog grada ... Kupanje u piscinama (bazenima). Temperatura vode u bazenima je jednaka i ljeti i zimi, ne treba se bojati hladnoće. Obilazak špilja iznad grada (žičarom – ako bude vremena).

POZOR: Špilja ukazanja za hodočasnike je otvorena od 11.30 do 24 sata. Svaki dan moli se zajednička krunica u Špilji ukazanja u 15.30 te procesija s Presvetim oltarskim sakramentom u 17 sati. Putem čemo se pripraviti za sv. ispovijed a u Lurdu će se svi moći ispovijediti u Kapelici pomirenja. Posjet muzejima besplatan, uz pratnju stručnog vodiča.

Prijevoz udobnim turističkim autobusom uz duhovno i stručno vodstvo. Svaki hodočasnik dobit će Hodočasnici molitvenik i kapu. U cijenu su uključene ulaznice za stari grad u Lurd i u Carcassonneu. Za hrvatsku putovnicu ne treba viza.

Cijena hodočasnicičkog aranžmana: 370 eura (ili 720 KM)

Plaćanje: prvu ratu od 120 eura uplatiti prigodom prijave. Drugu ratu od 120 eura uplatiti do Uskrsa, a treću ratu od 130 eura uplatiti do 15. travnja

Plaćanje je moguće gotovinom u Župnom uredu u Čitluku.

Bezgotovinski na račune u banci:

Hodočasnici iz Bosne i Hercegovine - račun: 3381 60 220 106 3270 UniCredit

Zagrebačka banka

Hodočasnici iz Hrvatske i drugih zemalja: Devizni račun: S.W.I.F.T.: ZABABA22; Br. računa: 48-06-189526

IBAN: BA393380604818952670

Tko želi može uplatiti cijeli iznos odjednom i gotovinom i preko računa.

Plaćanje u ratama

Tko posjeduje Visa classic karticu Unicredit Zagrebačke banke može plaćati u ratama uz određenu proviziju: 2-3 rate: 3%; 4-6 rata: 5%; 7-9 rata: 6,3% i 10-12 rata: 7,5%. Uplata na ovaj način treba se izvršiti u sjedištu Agencije G-tour u Bijakovićima, 88266 Međugorje. Telefon: 036 650 126 i 036 650 127.

POZOR: molimo sve one koji žele hodočastiti da požure s prijavama.

Sve obavijesti o hodočašcu možete pogledati i na: www.svetazemlja.com u podmeniju Hodočašća.

Prigodom prijave trebate ostaviti broj putovnice i jedinstveni matični broj.

Hodočasnici iz Bosne i Hercegovine imaju uključeno putno zdravstveno osiguranje, a hodočasnici iz Hrvatske moraju se sami osigurati u svojoj zemlji. Bez dokaza o osiguranju ne primamo na hodočašće.

Za sve ostale informacije obratite nam se telefonom:

036 643 710, 063 324 323 (fra Mika Stojić) ili na gore navedeni e-mail.

KRATKI ŽIVOTOPISI POKOJNIH MEĐUGORSKIH DUŠOBRIŽNIKA (3)

Slijede osnovni podaci o svim pokojnim međugorskim župnicima i kapelima. Zaslužili su barem toliko, jer su svojim životom nastojali svjedočiti Krista i njegovo evanđelje pobožnom hercegovačkom puku. Neke od njih resi svetački život, neke pak mučeništvo koje su podnijeli samo zbog vjernosti Kristovu evanđelju i pripadnosti hrvatskomu narodu. O svakome donosim tek kratki životopis, u nadi da će Gospodin znati nagraditi njihov trud i muke neusporedivo većom nagradom nego je ovaj kratki prikaz njihova života i rada.

fra Robert Jolić

Fra Filip (Pile) Bebek rodio se u Šipovači 14. svibnja 1875. Franjevački habit obukao je 1892., a za svećenika je zaređen 1897. Obnašao je službe definitora Provincije. Bio je dugogodišnji prefekt đaka na Širokom Brijegu (1897.-1909.), pa onda meštar novaka na Humcu (1909.-12.) i prefekt klerika u Mostaru (1912./13.). U Mostaru je predavao vjerouauk, prirodopis i lijepo pisanje. Puno je veći i bogatiji ipak bio njegov rad na seoskim župama. Kao župnik služio je najprije 12 godina u Ljutom Docu (1913.-25.), potom tri godine u Međugorju (1925.-28.) i na kraju 11 godine u Grljevićima (1929.-40.). U međuvremenu je kratko bio predsjednik rezidencije u Slanom (1928./29.). U Ljutom Docu u ratno je vrijeme iznutra i izvana uredio crkvu, "da bi zgodno pristajala i kojem ovećem gradiću". Bio je molitelj i pokornik, a netko ga nazva "hercegovačkim Viannejem". Preminuo je kao aktualni župnik u Grljevićima od upale slijepog crijeva 24. prosinca 1940., u 65. god. života, 48. god. redovništva i 43. god. svećeništva. Pokopan je u Grljevićima.

Fra Serafin Dodig rodio se u Vašarovićima, župa Veljaci, 1885. Bogoslovni studij završio je u Mostaru i Paderbornu (Njemačka). Obnašao je službu župnika, samostanskog vikara, gvardijana i definitora Provincije. Bio je najprije kapelan na Humcu (1913.-17.), župnik u Vitini (1917.-19.), kapelan u Gorici (1919./20.), gvardijan i župnik na Humcu (1922.-28.), župnik u Međugorju (1928.-31.), Driovcima (1931./32.), kapelan u Slanom (1932.-34.), župnik u Gorici (1934.-43.)

i Čapljinu (1948.-55.). Umro je od raka u Mostaru 12. prosinca 1959. u 74. god. života, 54. god. redovništva i 47. god. svećeništva. Pokopan je na Novom groblju na Humcu.

Fra Bernardin Smoljan rodio se 3. listopada 1884. u Rodoču pokraj Mostara. Pučku školu završio je u Mostaru, gimnaziju na Širokom Brijegu, a bogoslovni studij u Mostaru i Paderbornu. Francuski jezik učio je u Neuchatelju (Švicarska). U franjevački novicijat stupio je 1901., a za svećenika je zaređen 1908. Najprije je kratko djelovao kao kapelan na Š. Brijegu (1908.-10.), a potom dvanaest godina kao profesor na širokobriješkoj gimnaziji (1910.-22.). Bio je zatim tajnik Provincije (1922.-25.), pa onda župnik i gvardijan u Mostaru (1925.-31.), župnik u Međugorju (1931.-36.), Čitluku (1936.-41.), gvardijan i župnik na Humcu (1941.-43.). U istome samostanu je u mirovini od 1943. U Međugorju je s našrom podigao veliki betonski križ na brdu Crnici, koje se otada zove Križevac (1934.) te započeo izgradnju nove župne crkve. Bio je definitor Provincije i generalni vizitator. Partizani su ga 14. veljače 1945. ubili i bacili u Neretvu u Mostaru, u 61. god. života, 44. god. redovništva i 37. god. svećeništva. Ne zna se gdje mu počivaju kosti.

Fra Paško Martinac rodio se 26. lipnja 1882. u Dragićini. Osnovnu školu završio je na Čerinu i Širokom Brijegu, gimnaziju na Š. Brijegu, a bogosloviju u Mostaru i Paderbornu. Franjevački habit obukao je 1901., a za svećenika zaređen 1907. Dje-

lovalo je najprije kao kapelan u Gradnićima (1908.-12. i opet 1914./15.), pa kao učitelj novaka na Humcu (1912./13.) i vi-kar u Mostaru (1913./14.). Bio je župnik u Gorancima (1915.-18.), Gradnićima (1918.-20.), Čitluku (1920.-36.) i Međugorju (1936.-39.). Potom je učitelj novaka (1939./40.) i predsjednik rezidencije u Slanom (1940.-43.). Godinu dana je u mirovini na Humcu (1943./44.), a onda kapelan u Veljacima (1944./45.). Kad je bila dokinuta župa Gradnići i njezino sjedište preneseno u Čitluk (1918.), fra Paško je bio prvi župnik nove župe Čitluk te je odatle služio i područje današnje župe Gradnića. God. 1920. župa Gradnići ponovno je uspostavljena. Ubili su ga partizani 10. veljače 1945. Kad su poveли njegova župnika fra Julijana Kožula iz Veljaka na stratište, fra Paško, kapelan, želio je ići s njim. Iako su ga partizani nagovarali da se vrati, ostao je ustrajan. U zatvoru u Ljubuškom pjevali su očekujući smrt. Strijeljan je na ljubuškom polju u 63. god. života, 44. god. redovništva i 38. god. svećeništva. Na putu do stratišta molio je litanije Svih svetih.

Fra Anzelmo Čulina ml. rođen je u Driovcima 21. svibnja 1911. U franjevački novicijat stupio je 3. kolovoza 1930. na Humcu, a tu je položio i prve zavjete 5. kolovoza 1931. Svečano je zavjetovan na Humcu 1934. Filozofsko-teološki studij završio u Mostaru i Asizu. Za svećenika je zaređen u Asizu 19. rujna 1936. Vojsku je služio u Zaječaru 1937./38. Potom je kapelan na Humcu (1938.), pa u Međugorju (1938./39.). Početkom 1939. premješten za kapelana u Konjic, a po-

četkom 1940. u Kočerin. Konačno je od listopada 1940. kapelan u Gorancima. Čini se da je kratko bio i u Gorici. U drugoj polovici 1941. na svoju je ruku, bez odobrenja provincijalata, postao vojni dušobrižnik u domobranstvu. Zbog toga je pokrenut proces za izgon iz Reda. Sekularizirao se 12. studenog 1942. i po-

stao član Vrhbosanske nadbiskupije. Naknadno je kod državnih vlasti promjenio ime i prezime u Florijan Čulinović (1946.). Godine 1942. ili 1943. postaje član NOB-a, sve do kraja rata. Od travnja 1945. do kolovoza 1982. bio je župnik u Žepču. Izgradio je novu crkvu u Žepču (1960.-63.) sa zvonikom, uredio crkveni

okoliš, otpočeo izgradnju velebnoga župnog stana, uredio sva groblja u župi, odgojio oko 20 duhovnih zvanja (svećenika i časnih sestara). Kao umirovljenik živio u zagrebačkoj Dubravi (1982.-96.), gdje je i umro 14. rujna 1996. Pokopan je na groblju Mirogoju.

Ovako je to bilo nekoć, 1934.

Fra Bono Jelavić rođen je u Veljacima 17. rujna 1898. Osnovnu školu završio je u Veljacima, gimnaziju na Širokom Brijegu, a bogoslovni studij u Mostaru, Beču i Ljubljani. Doktorat iz teologije položio je u Ljubljani 1932. godine. Franjevački habit obukao je 1916., a za svećenika je zaređen 1923. Djelovao je kao kapelan i vjeroučitelj u Mostaru (1924.-30.), profesor na širokobriješkoj gimnaziji (1930.-39.), župnik u Međugorju (1939./40.) i župnik u Vitini (1940.-45.). Bio je prefekt vanjskih daka na Š. Brijegu. Oko 31. svibnja 1945. ubijen je kod Velike Gorice u blizini Zagreba, u 47. god. života, 29. god. redovništva i 22. god. svećeništva. Ne zna mu se za grob.

Fra Bosiljko Vukojević rođen je u Vavarovićima, župa Veljaci, 14. listopada 1912. Pučku školu završio je u Grabu, gimnaziju na Širokom Brijegu, bogoslovni studij u Mostaru i Lyonu. Franjevački habit obukao je 1930., a za svećenika je zaređen 1936. Pastoralno je djelovao kao kapelan na Kočerini (1938./39.), Međugorju (1939.-41.) i Mostaru (1941.-44.). U prvim poratnim godinama je predsjednik rezidencije hercegovačkih franjevaca u Zagrebu (do 1948.). Tri godine proveo je u komunističkom zatvoru, u Mostaru i Zenici (30. XII. 1948. – 30. XII. 1951.). Nakon toga je kapelan na Š. Brijegu (1952.-54.), župnik u Klobuku (1954.-60.), kapelan u Čapljinama (1960.-62.) i Humcu (1962./63.), župnik u Čapljinama (1963.-67.) te gvardijan i župnik na Š. Brijegu (1967.-70.). Kratko potom djeluje kao misionar za naše iseljenike u Švicarskoj (1970./71.). Od 1971. poglavatar je kuće hercegovačkih franjevaca u Zagrebu (1971.-73.), a zatim je tu na liječenju (1973./74.). Potom je premješten u Mostar (1974.-83.). Preminuo je u Mostaru 5. kolovoza 1983. u 71. god. života, 54. god. redovništva i 48. god. svećeništva od srčanog udara. Iстicao se u uređivanju crkava i marljivom vođenju župnih knjiga.

OŠTRENJE POGLEDA

Bi li sv. Franjo, da je živ, bio zadovoljan današnjim vremenom? Malko nezgodno pitanje, ali bi valjda bio zadovoljan barem zaštitom i očuvanjem okoliša. Čovjek se nikada u povijesti nije toliko trudio i mučio oko stvaranja dobrih uvjeta života za razne trave, ptice, drveća, životinje, jednostavno za zemlju i zrak koji su oko nas. Već vidim sv. Franju kako šeće kroz polja i pjeva, a priroda mu odgovara. fra Miljenko Stojić

Na vrhu svih tih pokušaja izgleda da stoji UN. Izdvajaju se golema novčana sredstva, održavaju se konferencije, neprestano se pronalaze novi načini zaštite. Skeptici bi zaključili da se tu obrće silan novac, ali pustimo skeptike. Svet je uvijek pripadao onima koji se usude, koji znaju potvrđno razmišljati i uporno gaziti prema cilju. Takvi su stvorili blagostanje na Zapadu, ljudska prava, demokraciju. Sad, je li baš sve ovako, nema smisla previše ispitivati. Idemo naprijed, očekuje nas nasmiješena budućnost.

Listam knjigu *Skriveno lice UN-a*. Tko je taj Michel Schooyans? Po onome što je navedeno na koricama knjige isпадa da je katolički publicist. Za jedne razlog da je odmah puste iz ruku, za druge da počnu govoriti o fundamentalizmu, za treće da je dočitaju i barem pokušaju razmisliti o onome što on kaže. Nije valjda slučajno da je Schooyans, uz razne cijenjene ustanove, član i Papinske akademije za društvene znanosti.

Kirurški preciznim riječima na koricama je također doneseno o čemu knjiga govori. Šteta ih je kvariti pa ih navedimo: »U ovoj atraktivnoj i intrigantnoj knjizi, raskidajući sa svim tabuima, Michel Schooyans pokazuje da su se UN posljednjih desetljeća prilično udaljili od Deklaracije o ljudskim pravima iz 1948. Umjesto da štiti i promiče temeljna ljudska prava UN sada inzistira na vrlo promjenljivim sporazumima što ovise isključivo o ideološkom ključu otvarajući tako prostor homoseksualnim brakovima, eutanaziji, kontroli rađanja itd. Uz to se financiraju nevladine organizacije koje potiču takva stajališta te se vrše pritisci na države da usvoje zakone njima po volji. Istodobno, koristeći se međunarodnim pravom, UN radi na piramidalnoj koncentraciji vlasti, stvarajući novi svjetski redak. Rastakajući tako suverenost nacija, UN se postavlja kao svjetska nadzračava koja na sve više centraliziran način nadzire informacije, zdravlje i pučanstvo, prirodna

bogatstva, svjetsku trgovinu i sindikalne organizacije, konačno – i nadasve – pravo i politiku.« Neka ovdje završi ovo malo duže navođenje. Možda na kraju doneсemo još posljednju rečenicu.

Očito, ne stojim potpuno iza onih rečenica koje sam napisao na početku teksta. Poigravao sam se samo s načinom govora mnogih današnjih razvikanih ustanova i ličnosti. Na temelju općeprihvaćenih vrijednosti, pomiješanih s nečim dvojbenim, stvarao sam nešto što na prvi pogled izgleda primamljivo, odnosno nešto za one koji ne uobičavaju razmišljati svojom glavom. Zadovolje se onim pridjevima: poznat, stručnjak, izvrstan, cijenjen ... Zapravo, istina je to, ali samo za omot. Unutra se nalazi mnogo toga raspadajućeg i smrdljivog.

Negdje тамо у средњем vijeku, видљиво свима jer bilo je тога и прије, човјек је skinuo Бога с небеса. Нема га више, филозофи су navijestili njegov kraj. У средиште је постављен човјек. I krenula је утрука да га се ustoliči на испраžnjena nebesa. Pokorio је тaj човјек државе и континенте, не ћемо о tome да je nemilosrdno ubijao one на које je naišao, u novije vrijeme otisao je čak i na druga nebeska tijela. Tko mu што може? Atomska bombica jest neka тамо prijetnja, ali naći ће se lijeka i за то. Ipak, ni овај човјек не valja predvodnicima skidanja Бога с небеса. Ako ništa drugo, мало previše razmišlja. Zbog тога у средиште треба staviti земљу. Dio smo velikoga ekološkog sustava. Nema odvojenosti između raznih stanja, nego se она preljevaju jedno u друго. Uz uobičajena prava, postoje i posebna prava. Njih imaju животинje, praktikanti druge vrste seksualne orientacije osim one koju ljudi rabe od postanka svijeta, biljke, што sve još ne. Ako ћемо uporabiti stručniji rječnik, onda ћемо sve ово nazvati holizmom. Međutim, jasnije riječi otkrivaju srž. Evo one posljednje rečenice: »Prikazujući navedene procese i ideologije koje im stoje u korijenu, autor poziva na čvrstu i žurnu reafirmaciju uloge građanskog društva, na obranu prava nacionalnih država te na ponovno otkrivanje достојanstva ljudske osobe i temeljnih vrijednosti zapadne civilizacije.« Izoštrimo мало pogled razmišljajući о овој rečenici. Prethodno ugasimo tv sa serijom, tko зна којег nastavka i назови заплета. A можемо ugasiti i kakvu sličnu emisiju. Oprostite ako sam вас почео živcirati, trenutno si oštrim pogledem.

**Sve o događajima u Međugorju
i odjecima u svijetu i Katoličkoj
Crkvi čitajte u novom
mjesečniku - Glasniku mira.
Čitajte i preporučite drugima
Glasnik mira, mjesečnik
informativnog centra "Mir"
Međugorje.
Surađujte u Glasniku mira,
pišite nam o svojim iskustvima.
Preplatite se na Glasnik mira.
Godišnja pretplata (12 brojeva):
30 KM/120 Kn**

PONEDJELJKI I UTORAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Krunica
	- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
	- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
	- U uskršnjem vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Križni put uz Križevac
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h	Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti sa svjedocima
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i ispovijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

9771840141000